Զ· ՏԱՐԻ 1772 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 29 ՏՐԷ 4382 – Հ· Տ· 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1889 – Ն· Տ· 19 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1889 – ՀԻՃՐ· 25 ՐԵՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1307 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան–խան

درعلیه ده غلطه ده نورادونکیان خانده آره ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար	Տարեկան	160
»	Վեցամսեայ	80
»	Եռամսեայ	40
Գաւառաց	Տարեկան	200
»	Վեցամսեայ	100
Օտար երկիրներէ տարեկան	Ֆրանք	56
»	Վեցամսեայ	28

Դուրս ղրկուած յօդուածոց [illegible] Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չդարձուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ԱԶԳՈՒԹԵԱՆՑ ՊԱՅՔԱՐՆ ՅԱՒՍՏՐԻԱ–ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Աւստրիոյ մէջ, Թաաֆֆէ կոմսին նախարարութեան գոյութեան սպառնացող տագնապ մը ծագեցաւ յանկարծ։ Երեսփոխանաց ժողովոյ նոր նստաշրջանին բացումէն մի քանի օր ետքը, գերմանական ազատական ընդդիմադիր կուսակցութեան պետ Պ· ֆոն Փլէնէր հարցապնդում մը ներկայեց Պոհեմիոյ Նահանգային Երեսփոխանական ժողովոյ գործառնութեանց վրայ, որոց նպատակն է՝ ըսաւ՝ Պոհեմիոյ համար ինքնակառավարութիւն ձեռք բերել։ Այս տարի նոյն Նահանգային ժողովոյ գերման անդամք խմբովին բացակայ մնացին, եւ նստաշրջանին բոլոր գործերը չեհ անդամք եւեթ տնօրինեցին։ Գերմանք արհամարհելի տարր մը չեն Չեհերուն հայրենի երկրին մէջ· զի Պոհեմիոյ հինգ կամ հինգ ու կէս միլիոն բնակչաց մէջ իբր երկու միլիոնը Գերմանք են։ Թէեւ Չեհք իրենց մէջ շատ մը խնդրոց վրայ անհամաձայն են, բայց թէ՛ պահպանողական և թէ ազատական, թէ՛ ծեր և թէ երիտասարդ Չեհք համաձայն են սա խնդրոյ վրայ թէ Պոհեմիոյ թագաւորութեան պատմական իրաւունքը պէտք է ճանչուի, ինքնակառավարութիւն տրուի Պոհեմիոյ, և Ֆրանձ Եօզէֆ կայսր-թագաւորն ի Փրակա թագ դնէ իբրեւ թագաւոր Պոհեմիոյ։

Այս պահանջումն Աւստրիոյ Գերմանք կը մերժեն իբրեւ հակասահմանադրական։ Կոմս Թաաֆֆէ կը պատրաստուէր պատասխան տալու Պ· ֆոն Փլէնէրի հարցապնդման։ Բայց հոս անակնկալ ընդդիմութեան մը բախեցաւ նոյն իսկ նախարարութեան մէջ։ Կրթական նախարար Տքթ· Կաուչ և առեւտրական նախարար Պաքէհէմ մարքիզն յայտարարեցին թէ հարկ պիտի համարին հրաժարիլ եթէ կառավարութիւնը նոր զիջումներ ընէ Չեհերուն։ Միւս կողմէ, ելմտական նախարար Պ· Տունայեւսքի, որ Թաաֆֆէ կոմսէն ետքն ամենէն ազդեցիկ անդամն է նախարարութեան, պնդեց թէ կառավարութիւնը պէտք է հաւատարիմ մնայ Տէրութեան ամեն ազգութիւններն հաւասարապէս գոհացնելու հիմնական սկզբան։ Նախարարութեան երկօքին հատուածք չկրնալով համաձայնիլ, դատական նախարար կոմս Շէօնպօրն յանձն առաւ միջնորդել և խմբագրել պատասխան մը, զոր նախարարութեան ամեն անդամք հաւասարապէս ընդունելի նկատեն։

Վէճն աւելի սաստկացաւ Պ· ֆոն Փլէնէրի և Թաաֆֆէ կոմսին ատենաբանական մենամարտով Խորհրդարանին մէջ։ Ընդդիմադիր կուսակցութեան պետը խստիւ հարուածեց նախարարութիւնն այնպիսի քաղաքականութեան մը հետեւելուն համար որ աւստրեան կայսրութիւնն ի քայքայում կ'առաջնորդէ։ Մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ գերման կուսակցութիւնն որոշած է Վիեննայի Խորհրդարանէն մեկնիլ՝ եթէ գոհացուցիչ բացատրութիւն մը չտրուի իրենց թէ կառավարութիւնը չպիտի քաջալերէ Չեհերուն ինքնօրինական և բաժանողական շարժումը։ Պ· ֆոն Փլէնէր անորոշ ձեւով մը այս սպառնալիքն ըրաւ՝ յայտարարելով որ եթէ նորանոր զիջումներ լինին Չեհերուն, աւստրեան Տէրութեան Գերմանաց մէջ այնպիսի ընդհանուր և բուռն գայրոյթ մը յառաջ պիտի գայ որ հետեւանքն յոյժ ծանր կրնան լինել։ Յարեց թէ միւս քաղաքակիրթ ազգաց համար Աւստրիա ծաղու առարկայ դարձած է, և ամեն անգամ որ տեղային և ցեղային ինքնօրինութեանց աղետալի հետեւանքը ցոյց տալ ուզուի, զԱւստրիա մատնանիշ ընել սովորութիւն եղած է։

Կոմս Թաաֆֆէ ազդուապէս պաշտպանեց իւր քաղաքականութիւն, պնդելով թէ իւր երկարամեայ պաշտօնավարութեան սկզբունքն եղած է Հապսպուրկեան դրօշին ներքեւ ապրող ամեն ազգութեանց նկատմամբ հաւասար արդարութիւն ի գործ դնել, և մէկ ցեղին առաւելակշռութիւն չտալ միւսին վրայ, մինչ գերման կուսակցութեան նպատակն է միւս բոլոր ցեղերը նուաճել յօգուտ գերման տարրին եւեթ։ Աւելի յառաջ երթալով, կոմս Թաաֆֆէ հասկցուց թէ իւր հաւատարմութեամբ պարծեցող գերման կուսակցութիւնը շատ ուղիղ ընթացքի մէջ չի գտնուիր երբ այսչափ կատաղութեամբ կը զինուի օրուան կառավարութեան դէմ, որ Ն· Կ· Վեհափառութեան կառավարութիւնն է։ «Ուրեմն ձեր պատասխանատուութիւնը կայսեր վրա՞յ կը բեռնաւորէք», պատասխանեց Պ· ֆոն Փլէնէր կծու բանախօսութեամբ մը, որ մեծ աղմուկ յարոյց։ Ունկնդիրք ժողովականաց հետ միացան ծափահարելով և հաւանութեան կամ տհաճութեան աղաղակներ արձակելով ըստ կամս։

⁂

Բայց բուն պայքարին լոկ նախաշաւիղ վէճն էր այս վիճաբանութիւն, կոմս Թաաֆֆէ դեռ չպատասխանեց Պ· ֆոն Փլէնէրի հարցապնդման։ Թէեւ կուսակցապետն ինք համամիտ չէ գերման կուսակցութեան խմբովին Երեսփ· Ժողովէն հեռանալուն, բայց գլուխներն այնչափ տաքցած են որ այսպիսի ծայրայեղութիւն մը անհաւանական չէ։ Գերման կուսակցութեան Թաաֆֆէ կոմսին դէմ բռնած այս ընթացքին հետ ի յուշ ածել պէտք է Վիլհէլմ կայսեր և Հէրպէրթ Պիզմարք կոմսին ցուրտ վարմունքը նոյն նախարարապետին դէմ, և կը տեսնենք թէ գերման տարրին ջիղերուն կը դպչի այս պետական մարդ՝ իւր ազգայնութեանց քաղաքականութեամբ։ Թայմզին Վիեննայի թղթակիցը կը հեռագրէ որ եթէ գերման կուսակցութիւնը մեկնի ժողովէն, հարկ կը լինի Երեսփոխանութիւնը լուծել, և շատ հաւանական է որ նոր ընտրութեանց մէջ նախարարութիւնը մեծամասնութիւն չգտնէ։ Կոմս Թաաֆֆէ այս անգամ իրեն դէմ պիտի ունենայ ո՛չ միայն Գերմաններն, այլ եւ երիտասարդ Չեհերն, որք կը գանգատին թէ իրենց բոլոր պահանջումները չգոհացուց արդի նախարարութիւնն, որ աւելի քան տասն տարիէ հետէ աւստրեան Խորհրդարանին մէջ չեհ կուսակցութեան աջակցութիւնը կը վայելէ։ Երիտասարդ Չեհերն, որք Յովհան Հիւսի դատը պաշտպանեցին պահպանողական Չեհերուն դէմ, Պոհեմիոյ Նահանգային ժողովոյ վերջին ընտրութեանց մէջ աւելի քան երկոտասան աթոռներ վաստկեցան, և կ'երեւի թէ Պոհեմիոյ մէջ հզօրագոյն կուսակցութիւնը կը լինին։

Միւս կողմէ, եթէ կոմս Թաաֆֆէ տեղի տայ Գերմաններուն, զՊ· Տունաեւսքի կը վշտացնէ և կը հեռացնէ, որով նախարարութիւնը կը քայքայի։ Կոմս Թաաֆֆէ այսպիսի շատ մը տագնապներ անցուցած է իրաւախոհութեամբ, անորոշ պատասխաններ տալով։ Բայց կ'ըսուի թէ այս անգամուան տագնապն այնպիսի բառախաղերով չպիտի վերջանայ։ Թաաֆֆէ կոմսին համար կ'ըսուի թէ յոգնած է, զի տասն տարիէ հետէ դիւրին բան չէր միատեղ պահել Լեհերէ, Չեհերէ, Իտալացիներէ և կաթոլիկ ազնուականներէ բաղկացեալ մեծամասնութիւն մը գերմանական հոծ փոքրամասնութեան դէմ։ Իւր դժբախտութիւն այն է որ կատարեալ երախտագիտութիւն չի տեսներ փոքր ազգութեանց կողմէ որոց ցեղային իրաւունքները վերահաստատեց և պաշտպանեց։ Այն ժողովուրդք որք զիջումներ ձեռք բերին կառավարութենէն՝ աւելի բաներ պահանջեցին, և նախարարութեան դիրքը խախտեցին, համոզում գոյացնելով թէ «Ասոր վերջը չպիտի գայ», և թէ ազգութեանց քաղաքականութիւնն աւստրեան Տէրութեան քայքայման պիտի յանգի։ Մեծագոյն յաջողութիւն մը պիտի լինի Թաաֆֆէ կոմսին համար եթէ յաջողի ցրել այս համոզում, բայց Թայմզի թղթակիցը կը կարծէ թէ Աւստրեան Արքունիքն ևս ձանձրացած է, և հաւանական է որ ի մօտոյ նախարարութիւնը վերակազմուի, և կոմս Թաաֆֆէ տեղի տայ ուրիշ նախարարապետի մը, որ իրեն չափ մարմնացած չլինի ազգութեանց քաղաքականութիւնն, և Աւստրիա պահ մը շունչ առնու։

Շատ կը կասկածինք թէ սրամիտ թղթակիցը չափազանց կ'աճապարէ, և թէ «հիւանդ» կարծուած աւստրեան նախարարութիւնը դեռ շատ օրեր ունի ապրելու։

ՅՈՎՀԱՆ ՀԻՒՍԻ ԽՆԴԻՐԸ

Թայմզին Վիեննայի թղթակիցը կը գրէ·

«Տեսէք ի՛նչ զարմանալի բաներ տեղի կ'ունենան ի Փրակա։ Երիտասարդ Շվարցէնպէրկ իշխան, քաղաքականութեան մէջ նորավարժ, գրգռեց երիտասարդ Չեհերը՝ վայրապար նախատելով չեհ նահատակ Յովհան Հիւսի յիշատակն, և ահա բովանդակ Պոհեմիա վրէժ կ'աղաղակէ։ Ճշմարտութիւնն այն է թէ Պոհեմիա, թէպէտ կաթոլիկ, Պապին հրամանաւ խարոյկի մատնուած նշանաւոր նահատակին գաղափարներով տոգորեալ կը մնայ դեռ եւս։ Գիւղացիներն անգամ կը պաշտեն զնա իբրեւ սուրբ, և Շվարցէնպէրկ կարդինալ, համանուն երիտասարդ իշխանին մեծ հօրեղբայրն, երբեմն արքեպիսկոպոս Փրակայի, իւր հովուական այցելութեանց առթիւ ցաւ ի սիրտ կը տեսնէր թէ ի Քոսթանցա Հաւատաքննութեան Ատենին վճռով այրուած հերետիկոսին պատկերը չեհ գիւղացի քահանային խուցը կը զարդարէ։ Ի մի բան, Չեհք, անուամբ կաթոլիկ, տակաւին հիւսական են իրենց խղճով, և կաթոլիկ ազնուականք Յովհան Հիւսի յիշատակը նախատելով չեն կրնար դարմանել այս վիճակ։ Նահանգային ժողովոյ մէջ, Հիւսի արձանագրութիւնը կրող քարի մը զետեղում խնդրուած էր պարզապէս։ Երիտասարդ Շվարցէնպէրկ իշխանին անխորհուրդ ատենաբանութեան շնորհիւ, ընդ հանրայն Պոհեմիա հանգանակութիւնք բացուեցան, արդէն մեծ յիշատակարանի մը կառուցման համար, և այս շարժման հետեւանքն այն պիտի լինի որ Փրակայի պէս կաթոլիկ քաղաքի մը գեղեցկագոյն հրապարակին վրայ մեծ հերետիկոսին արձանը պիտի բարձրանայ ի մօտոյ։ Ի դէպ կը լինէր եթէ պահպանողականք և կղերամիտք արձանին վրայ սա խօսքերը փորագրել տային· «Կառուցեալ՝ շնորհիւ կաթոլիկաց ձախող քաղաքականութեան»։

Ի ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼԵՀԱՍՏԱՆ

Փեթերսպուրկէ կը գրուի Փարիզեան թերթի մը·

«Կուրքօ զօրավար, Վարշաւիա վերադառնալով, կուսակալութեան իւր բարձր պաշտօնը վերսկսաւ իրեն յատուկ կորովալից գործունէութեամբ։ Իւր բացակայութեան միջոցին անհոգութիւնք տեղի ունեցած են։ Հեռաձայնի գործածումն արգիլեց, տեսնելով թէ պանդոկներուն և շաքարեղինաց խանութներուն մէջ հեռաձայնը կառավարական գանձուն համար վնասաբեր կիրառութիւններ կ'ունենայ։

«Ռուսիոյ արեւմտեան գաւառաց ռուսացումը շարունակելու համար, որ մեծ կարեւորութիւն ունի ապագայ պատահականութեանց պատճառաւ, Կուրքօ զօրավար հրամայեց փաստաբաններուն որպէս զի իրարու հետ միշտ ռուսերէն խօսակցին, դատարանաց առջեւ ռուսերէն փաստաբանութեան վարժուելու համար։ Կուրքօ յառաջ կը տանի իւր նախորդաց օգտակար ծրագիրը։ Դարձեալ ռուսացուցման նպատակաւ, Վիլնայի Ակմբին մէջ կառավարչական հրամանագիր մը կարդացուեցաւ, ծանուցանող թէ բարձր դասուն յատկացեալ այս Ակմբին մէջ ռուսերէն խօսիլ չուզող անձինք պիտի արտաքսուին։»

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ

Փարիզ, 17 դեկտ·— Երեսփոխանաց ժողովն անվաւեր հռչակեց երկու Պուլանժէականաց ևս՝ Պ· Պ· Նաքէի և Մէրիի ընտրութիւնները։

—Վիեննա, 17·— Սերպ կառավարութիւնը ծանոյց աւստրեան կառավարութեան թէ աղի մենավաճառին գործերն Աւստրիոյ դէմ թշնամական հանգամանք չունի, և կառավարութեան փափաքն է բարեկամական կարգադրութեան մը գալ։ Ֆրէմտէնպլաթ յօդուածն Սերպիոյ կը մաղթէ որ այս յայտարարութիւն իրագործուի, և կը յարէ թէ մենավաճառի ընկերութիւնն ազդու պաշտպանութիւն պիտի գտնէ Պելկրատի աւստրեան դեսպանին կողմէ։

—Վիեննա, 17·— Աւստրիոյ Երեսփ· ժողովոյն մէջ, կոմս Թաաֆֆէ պատասխանելով Պ· ֆոն Փլէնէրի հարցապնդման, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը մտադիր չէ առաջարկել կայսեր որ թագ դնէ որպէս Պոհեմիոյ թագաւոր, կամ փոփոխէ Սահմանադրութիւնն։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնն առաջարկեց այս յայտարարութեան վրայ վիճաբանութիւն բանալ, բայց մեծամասնութիւնն 114ի դէմ 143 քուէով մերժեց այս առաջարկ։

—Փէշթ, 17·— Դանուբի վրայ նաւարկութիւնը դադրեցաւ Ռաթիսպոնի, Թուրնօ-Սեվէրինոյի և Կալացի միջեւ։

—Հռոմ, 17·— Երեսփ· ժողովոյ մատուցեալ ելմտացոյցն 1890-91 տարւոյ 32 միլիոն ֆր·ի բաց կը ցուցնէ, բայց կառավարութեան ելմտական նոր յայտագիրը կը խոստանայ հաւասարակշռել ելմտացոյցն առանց նոր տրոց։

—Վիեննայի լրագիրք դժգոհութիւն կը յայտնեն Չեռնակորայի Իշխանին նոր տնօրինութեան համար, որով իւր հպատակներէն հինգ հազար հոգւոյ եւս ի Սերպիա գաղթելուն արտօնութիւն տուած է։ Նոյէ Ֆրայէ Փրէսէ կ'ըսէ թէ Չեռնակորա սերպիական հողին վրայ իւր հաշուոյն բանակ մը կազմելու երեւոյթն ունի։

ՌՈՒՍԻԱ Ի ԿԵԴՐ· ԱՍԻԱ

Անդրկասպեան երկրէն ի Փեթերսպուրկ հաղորդուած տեղեկութեանց նայելով, (կ'ըսէ Թայմզին թղթակիցը,) Զօր· Անէնքովի տրամադրութեան ներքեւ ի Կեդր· Ասիա շինուած երկաթուղիք այս տարի ո՛չ միայն բաց չպիտի ունենան, այլ և շահագործման ծախքերն հանելէ ետքը քանի մը հարիւր հազար րուպլի հասոյթից յաւելուած մը պիտի ցուցնեն։ Շատ կարեւոր իրողութիւն մ'է այս, որ Կեդր· Ասիոյ ռուսական երկաթուղեաց զինուորական նշանակութիւնն աւելի ևս կը բարձրացնէ։ Ռուսիոյ մէջ ո՛չ ուրիշ ռազմական նկատողութեամբք շինուած երկաթուղի մը դրամական տեսակէտով այսչափ մեծ յաջողութիւն գտած է։

—Ֆրանսացիք շատ ուշադրութիւն կը նուիրեն Ռուսիոյ ի Կեդր· Ասիա գրաւած երկիրներուն։ Առաջիկայ տարին Ֆրանսայի Աշխարհագրական Ընկերութիւնը չորս գիտնականներէ բաղկացեալ մարմին մը պիտի ղրկէ անդրկասպեան երկիրը՝ քննելու Աֆղանստանի և Հնդկաստանի սահմանակից վայրերը։

Պ· ՍԹԷՆԼԻ ԵՒ ԷՄԻՆ ՓԱՇԱ

Զանզիպարէ կը հեռագրուի դեկտ· 13 թուով թէ անգլիացի ընդհանուր հիւպատոսը փառաւոր խնճոյք մը տուաւ Պ· Սթէնլիի հետ վերադարձող Զանզիպարցիներուն, 300 հոգի։ Ի ներկայութեան խուռն բազմութեան, այս մարդիկ քառակուսոյ մը երեք կողմերը կազմեցին, որոյ մէջտեղը կեցան Պ· Սթէնլի և իւր սպայք։ Ընդհ· հիւպատոսը կարդաց Վեհ· Թագուհւոյն կողմէ առ Պ· Սթէնլի ուղղեալ հեռագիրը զոր երէկ հրատարակեցինք, և յետոյ ծանոյց թէ իրենց (Պ· Սթէնլիի զանզիպարցի հետեւորդաց մնացորդներուն) դրամական պարգեւ պիտի տրուի տասն հազար րուփիի, (իբր 1,000 ոսկի), որոյ 3,000ը Խտիվին կողմէ և 1,000ը Զանզիպարի Սուլթանին կողմէ։ Յետոյ տեղական ոճով լիախորտիկ սեղան մը տրուեցաւ այս Զանզիպարցիներուն, և ճաշէն ետքն հրախաղութիւնք, պարեր և նուագածութիւնք տեղի ունեցան։

—Այս երկուշաբթի մեծաւ հանդիսութեամբ անգլ· ընդհ· հիւպատոսը Զանզիպարի Սուլթանին մատոյց Ս· Միքայէլի և Ս· Գէորգայ բրիտանեան պատուանշանին խաչը, զոր Վեհ· Թագուհին նուիրած է Ն· Վեհափառութեան, իւր այն հրովարտակին ի գոհունակութիւն որով նոյմ· 1 էն ետքը զանզիպարեան հողը մտած ամեն գերիներն ազատ կը հռչակէ։ Մօտակայ ջուրց մէջ գտնուող անգլիական ամեն մարտանաւք այս առթիւ Զանզիպար կանչուած էին՝ հանդիսին փայլն աւելցնելու համար։

Յաւարտ այս արարողութեան, Գերմանիոյ ընդհանուր հիւպատոսն ի դիմաց Վիլհէլմ Կայսեր Կարմիր Արծուի մեծ խաչն յանձնեց Զանզիպարի սուլթանին, որ թէեւ Եւրոպացւոց չափազանց ոտնձգութիւններէն կը գանգատի, բայց կ'երեւի թէ տեղի չունի գանգատելու պատուանշանաց մասին նոցա ժլատութենէն։

Ի ՊԱԳՈՒ

Ռուս լրագիրք հեռագրեր կը հրատարակեն, ծանուցանող թէ ռուս կառավարութիւնը կ'ուզէ իւր ձեռքն անցունել Պագուի նաւթային ճարտարութիւնն, և այս նպատակաւ պիտի գնէ Պարոնաց Նոպէլի գործարանն և ուրիշ անհատական մթերա-

---

—)(27)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԱՅՐԱԿԱՆ ՈՃԻՐ ՄԸ

Ատենօք բնաւ չէին բաժնուեր իրարմէ։ Ընդհակառակն ամեն ժամանակ առիթ կը փնտռէին միասին գտնուելու համար։ Այնքա՛ն կը սիրէին զիրար։ Չկար փափագ մը զոր միահաղոյն չզգային, չկար մտածում մը որ երկուքին մտքէն միանգամայն չանցնէր։ Ի՛նչ օրհնեալ կեանք վարած էին ցայն վայր։

Մինչդեռ այժմ···

Իրարմէ խոյս կու տային։ Ամբողջ օրեր կ'անցունէին առանց խօսք մը ուղղելու միմեանց։ Ճաշի ժամանակ միայն իրարու կը հանդիպէին։ Եւ մռայլ, գլխիկոր, կը փութացնէին ճաշը, ժամ առաջ սեղանէն ելլելով իրենց խուցերն առանձնանալու համար։

Տղայք կարծես կը հասկնային թէ որպիսի խորին երկպառակութեան մը կը բաժնէր իրենց ծնողքը, վասն զի առաջուան պէս զուարթ չէին այլեւս։ Նօէլ չէր խօսեր, ու Անտրէ կը դիտէր տխրութեան այն անփոփոխ ամպն որ կը մթագնէր իր հօրն ու մօր ճակատը։ Այս պատճառաւ երկչոտ և լռիկ դարձած էին։

Վիլլաթօն պատուիրած էր որ կարելի եղածին չափ իրմէ հեռու պահեն Նօէլը։ Չէր ուզեր տեսնել այդ տղան։ Անոր տեսքը սոսկում կ'ազդէր իրեն։ Նօէլ մեղմիւ կ'ըսէր իր մօրը·

—Ա՛լ հայրիկը չեմ տեսներ։

—Զբաղած է, տղա՛ս, կը պատասխանէր մայրն արտասուալից։ Կ'աշխատի։ Պէտք չէ խանգարել զինքը։

—Սակայն, մայրիկ, եթէ գոնէ անգամ մը համբուրեմ զինքը, կը նեղանա՞յ։

Ֆէրնանտ կը լռէր։ Փոքրիկը կը խաղար, ուրիշ բանի վրայ կը մտածէր, բայց միշտ միեւնոյն մտածումը կունենար։

—Մայրիկ, դուն ալ առաջուան չափ չես համբուրեր զիս։

—Ո՛հ, սիրելի զաւակս, կը պատասխանէր մայրը, համբոյրներով ծածկելով տղան։

—Թերեւս առաջուան չափ, բայց ո՛չ նոյնքան զօրաւոր կերպիւ։

Հեգ կինը գլուխը կը դարձունէր արտասուքը ծածկելու համար եւ շատ անգամ կը հեռանար, որպէս զի տղան չի լսէ իր հեծկլտանքը։

—Աստուա՛ծ իմ, կ'ըսէր, թո՛ղ որ մեռնիմ ես։

Մեռնի՛լ։ Ա՛հ, որքան կը մտածէր այժմ այդ բանին վրայ։ Բայց այդ մտածումն ունենալն իսկ ոճիր մը կը համարէր։ Մեռնիլ, այո՛, յօժարակամ պիտի ուզէր եւ իրեն համար ուրախութիւն մը պիտի ըլլար այն· սակայն ինք մեռնելով, Նօէլը երեսի վրայ պիտի թողուր, հօր մը քով որ կը զարշէր անկից։ Միթէ ինք կարօ՞ղ էր այժմ։ Չէ՞ մի որ յանցանքն իրն էր։ Ի՞նչ պիտի ըլլար յայնժամ հէգ մանկան կեանքը։ Իրաւ է թէ Վիլլաթօն չպիտի չարչարէր զայն, վասն զի արդար և բարեսիրտ մարդ մըն էր։ Բայց եթէ մէկը ճանչնար այս ընտանեաց գաղտնիքը, պիտի կարենա՞ր անոր երեսին տալ մանկան նկատմամբ ունեցած ատելութիւնը։ Անշուշտ ո՛չ։

Այս ծանր կենօք կ'ապրէր Ֆէրնանտ, ջանալով այլ եւս բանի մը վրայ չմտածել։

Ծանր, արդարեւ, վասն զի կը պատահէր յաճախ որ իր իմացականութիւնը կը կորսնցնէր։ Երբեմն առաւօտները կ'արթննար միտքն այնպիսի թմբրութեան մը մատնուած, որ դժուարաւ կրնար յիշել նախորդ օրուան մտածումները։ Կարծես հոգին խոյս տուած էր իրմէ, շատ հեռու թռած։ Մարմինը միայն կը մնար։ Երբ հետը կը խօսէին, կը նայէր առանց հասկնալու և չէր պատասխաներ։ Շատ անգամ սպասաւորաց կամ տղայոց կողմէ իրեն ուղղեալ ամենապարզ հարցմանց ի պատասխան՝ երկար ծիծաղ մը կ'արձակէր, առանց պատճառի, ինչպէս երբեմն, իր ամուսնութեան բարեբաստիկ օրերուն մէջ, երբ լսելի կ'ընէր իր հմայիչ ձայնն, երգող թռչնոց նման, առաւօտէն մինչեւ իրիկուն, ի Պերժըրօ։

Աւելի հանդարտ վայրկեաններուն մէջ իր այս եղկելի վիճակին գիտակցութիւնն ունէր։

Եւ սոսկմամբ կ'ըսէր ինքնին։

—Արդեօք պիտի խենդենա՞մ։

Սրտաբեկ կը մնար։ Խենդենա՛լ։ Հազար անգամ նախամեծար կը համարէր մահը, մոռացումը։

Եւ արդարեւ, խեղճ կինը խելքը կը կորսնցունէր տակաւ առ տակաւ։ Եւ սոսկալի տանջա՛նք, կը գուշակէր, կ'զգար յիմարութեան գալը, առանց կարենալ հեռացնելու անոր ահելի եւ դաժան ուրուականը։

Եւ ահա յանկարծ, գիշեր մը կը զարթնու յանկարծ։ Առանձին է։ Տղայք կը ննջեն քովի խուցը, իրենց փափուկ անկողիններուն մէջ, միմեանց կից։ Լուսինը կը լուսաւորէ բոլոր կարասիներն, իր շուրջը։ Երկինք պայծառ են։ Ո՛չ իսկ ամպ մը կայ։ Ձմրան գեղեցիկ գիշեր մըն է։

Մեքենաբար կը հագուի։

Ի՞նչ բանի վրայ կը մտածէ։ Ի՞նչ կերպեն անմիտները։

Ո՛չ մէկ բանի վրայ կը մտածէ. բաւական է որ խեղճ յիմարները ներքնապէս չ'ապրին այնպիսի կեանքով մը զոր մեք չենք ըմբռներ, եւ յորում բիւրաւոր տառապանքներ եւ ուրախութիւններ կ'ըստեղծեն, ինչպէս մենք՝ այս կենաց մէջ։

Փոքրիկ աղջկան երգ մը կը մրմնջէ, յանկարծ կը լռէ և յետոյ կը վերսկսի։ Եւ կամ ինքնիրեն խօսիլ կ'սկսի։ Մոռցած է զաւակները, վասն զի և ո՛չ իսկ մէկ անգամ կ'երթայ այն խուցն ուր կը հանգչին անոնք։

Երբ կը հագուի, գլխարկը կը դնէ, ու դուրս կ'ելլէ, առանց զգուշութիւն ընելու որ չի լսեն զինքը։

Շատ բնական բան մըն է ըրածը։ Չար գործ մը չըներ, պէտք չունի պահուըտելու։ Միթէ ինք սովորութիւն չունէ՞ր երթեւեկել դղեակին մէջ, դուրս ելլել ու մտնել, ըստ կամս։

Բոլոր դուռները բաց են։ Բակն հասած է ահա։

Ցուրտ չըներ։

Բակէն կ'անցնի։ Վանդակն ալ գոցուած չէ։ Սոլօնեը ամայի երկիր մըն է, բայց ոճրագործութիւնք հազուագիւտ են անդ։ Ամայի տանց մէջ գողութիւն կամ սպանութիւնք գրեթէ անծանօթ են։ Այս պատճառաւ վստահութիւն կը տիրէ։

Դարաստանէն կ'անցնի։

Այժմ բաց դաշտին մէջտեղ կը գտնուի։

Չվարանիր· կարծես երկար ժամանակէ հետէ գծուած, պատրաստուած ճանբու մը կը հետեւի։ Բնաւ երբէք։ Ուղիէն շեղած է։ Կը թափառի արօտներուն, ձմեռէն չորցած մարգագետիններուն, կամ մշտադալար թուփերով ծածկուած տափաստաններուն մէջ։

Այսպէս կ'ընթանայ գիշերն ողջոյն, առանց մէկուն հանդիպելու։

Երբ ագարակներուն մօտէն կ'անցնի, շուները կը հաջեն։

Յայնժամ, բոլոր հեռաւոր ագարակներէն, կը պատասխանեն ուրիշ շանց հաջիւններ։

Այս բան կը տեւէ մէկ քառորդ ժամ. յետոյ բոլոր ձայները կը լռեն և դաշտորէք կը վերստանան իրենց խորին լռութիւնն որ պահ մը խանգարուած էր։

Ֆէրնանտ կը յառաջանայ միշտ։

Գիւղէ մը, երկու գիւղէ անցած է։

Վաստակաբեկ է այլ եւս։ Քալելու կարողութիւն չունի։ Շունչը կտրած է, աչքերը մոլար, մազերը խառն ի խուռն կը ծածկեն ճակատն ու դէմքը։

Յիմարի մը երեւոյթն ունի, ինչպէս որ է իսկ։

Արշալուսոյն, երբ օրուան առաջին նշոյլները կ'երեւէին, պուրակի մը մէջ կը մտնէ, կը մոլորի անդ, և երբ արեգակը բարձրացած է հորիզոնին վրայ, ինք՝ ուժասպառ—ուժասպառ միայն, վասն զի իր տենդովը կը սնանի ու ո՛չ նօթութիւն ո՛չ ծարաւ կ'զգայ—կիսամեռ կ'իյնայ թաւուտի մը մէջ, մամուռներուն վրայ, և անդ կը ննջէ յանկարծ։

Ընդ երկար քնացաւ։

Ժամ քանի՞ն էր երբ արթնցաւ։

Օրը սահած էր ամբողջովին, և գիշերուան ստուերները կ'սկսէին տարածուիլ երկրի վրայ։

Ոտքի ելաւ Ֆէրնանտ։ Գլուխն աւելի ծանրացած էր։ Չէր գիտեր թէ ո՛ւր կը գտնուէր։ Ո՛չ մէկ բանի գիտակցութիւն ունէր արդէն։ Ամեն ինչ մեքենաբար կ'ընէր։ Եւ այնպէս ալ, արթննալուն պէս, սկսաւ յառաջանալ անտառին մէջէն, հանդիպած առաջին ծառուղւոյն մէջ մտնելով, չուզելով իսկ իր ճանբան հարցունել քանի որ առանց ուղղութեան և առանց նպատակի կ'ընթանար, և խելքը կորուսած էր։

(Շարունակելի)

նոցները, տասն միլիոն ռուբլի վճարելով։

Այս լուր, ըստ մեզ, ստուգութեան կը կարօտի։

ՀԱՄԱՃԱՐԱԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

Տփղիսէ կը հեռագրուի Եւրոպեան Լրագրաց.

Շատ մը Պարսիկներ Կովկասիա եկան, փախչելով Հնտախտէն որ սաստկապէս կը ճարակի Պարսկաստանի մէջ։ Ռուս բժիշկները մեծ հոգի մէջ են, զի կարելի է որ Հնտախտը Պարսկաստանէն Կովկասիոյ ճամբով Ռուսիա անցնի։ Այս գաղթական Պարսիկներ շատ թշուառ և աղտոտ մարդիկ են, և շատ հաւանական է որ Հնտախտ յառաջ բերեն Պաքուի պէս տեղեր, ուր բացարձակ խեղճութեան մէջ և մեծ թուով հաւաքուած կը գտնուին այս պահուս։

Բժիշկներն և լրագիրք խորհուրդ կուտան կառավարութեան՝ արգիլել այս վտանգաւոր գաղթականութիւն, և ամեն կողմ նախահոգ միջոցներ ձեռք առնուլ ի պահպանութիւն Ռուսիոյ վտանգեալ հանրային առողջութեան։

Ինֆլուէնցայի ճարակումն ազդարար նշան մը կը համարուի Հնտախտի ճարակման, եթէ առաջքը չառնուի ազդուապէս։

Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Ռուսք ո'րչափ գոհ են Սերպիոյ դէպքերէն, նոյնչափ դժգոհ են Պուլկարիոյ դէպքերէն։ Ուրախ են որ Սերպ կառավարութիւնն աւստրեան դրամագլխին ու ձեռներիցութեան զգալի հարուած մը տուաւ՝ աղի մենաւաճառն առնլով Վիեննայի հզօր ընկերութեան մը ձեռքէն։ Բայց դըժգոհութեամբ կը տեսնեն պուլկարական փոխառութեան կնքումն, և 60 կամ 80 հազար Մաւզերեան նոր ձեւով հրացանաց շինութիւնը, զոր աւստրեան գործարան մը յանձն առած է Պուլկարիոյ տալ մինչեւ 15 ամիս։ Պուլկարիոյ սպառազինութեան այս փութացումն ընդ աւստրեանց պաշտպանութեամբ՝ «Պերլինի Դաշնագրին բռնաբարում» մ'է Ռուսաց համար։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Միացեալ Նահանգները ժամանակէ մ'ի վեր հետամուտ են նոր նաւատորմ մը շինելու, և Չիքակօ, Պօսթըն, Աթլանթա և Եօրքթաուն անուն իրենց չորս նորաշէն մարտանաւերն Եւրոպա զրկեցին պտոյտ մ'ընելու։ Այս նաւախումբ տարեգլխոյ տօները պիտի անցունէ ի Լիզպոն։

Տօն Փետրօ կայսրն յԵւրոպա վերադարձնող Ալակօաս պրազիլեան մարտանաւը Լիզպոնէ մեկնեցաւ ի Պրազիլ վերադառնալու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տնտեսական Խորհուրդն իւր երեկի սովորական նստին մէջ, ի Պատրիարքարան, զբաղեցաւ մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց հաշուական խնդիրներովն եւ ի միջի այլոց որոշեց Սնտուկի դրօշմեալ տումարներ յղել առ Թաղական Խորհուրդս, որպէս զի վերահաս տարեգլխէն սկսեալ նոյն տումարին մէջ արձանագրել սկսին մատակարարութեան վերաբերեալ գործառնութիւնները։

Քաղաքական ժողովոյ հրաւիրանօք, Տնտեսական Խորհրդոյ դիւանը ներկայ պիտի գտնուի ժողովոյ վաղուան նստին, որ տեղի պիտի ունենայ ի Պատրիարքարան։

Մեր այս աւուր թերթի երրորդ երեսի մէջ հրատարակած ենք Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Կիւլպէնկեան Ազնուաշուք Պատրիկ էֆէնտիի ուղղեալ կոնդակն ու օրհնութեան գիրն՝ Երուսաղէմայ Ս. Փրկչի պատմական վանուց վերաշինութեան ծախուց նպաստելու համար մայրաքաղաքիս մէջ կատարելի հանգանակութեան առթիւ։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ

Այս գիշեր տեղի կ'ունենայ Օրթագիւղի Բարեսէր Ընկերութեան թատրոնին մէջ ի նպաստ գիւղին Ս. Թարգմանչաց վարժարանի կազմակերպեալ թատերական ներկայացումն Նորակազմ Հայ Դերասանական խմբին կողմէ։

Սոյն ներկայացման յաջողութեան համար ջանք չէ խնայուած եւ տարակոյս չիկայ որ Օրթագիւղի մեծատունք և առհասարակ ամեն ազգայինք պիտի փութան ներկայ գտնուիլ, թէ' իրենց թաղին աղքատիկ ուսանողաց նպաստելու և թէ' այս առթիւ կենդանացնելու համար Բարեսէր ընկերութեան թատրոնի փայլուն օրերու յիշատակն։

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ 22րդ թերթն որ կը հասնի մինչեւ Enfant բառը։ 471

ԹԱՏՐՈՆ ԲԱՐԵՍԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Յ'ՕՐԹԱԳԻՒՂ

ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՇՔԵՂ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ
Ի ՆՊԱՍՏ
Ս. ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Դեկտեմբեր 7, Հինգշաբթի գիշեր ժամ 2½
ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՄԲ
Պ. Պ. ՄԱՂԱՔԵԱՆԻ – ԿԻՒՐԵՂԵԱՆԻ

ԲՌՆԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Կատակերգութիւն ի մի արար, որոյ գլխաւոր դերերը պիտի կատարեն Պ. Պ. Հօլասեան, Մաղաքեան, Կիւրեղեան եւ Դրեանց

ԹԵՐԷԶԱ

Թատերգ. 5 արար Աղեքսանդր Տիւմայի

ԱՆՁԻՆՔ

Տրօնէյ	Պ. Պ. Մաղաքեան
Արթիւր	» Ե. Ֆասուլեաճեան
Սօրպին	» Պ. Պալթազարեան
Տիլօ	» Թ. Թրեանց
Բավլօ	» Յ. Պէնկլեան
Ծառայ	» Ս. Զալկըճեան
Թէրէզա	Տկ. Ր. Նուարդ
Ամէլիա	Օր. Հ. Աստղիկ
Լավրա	» Ց. Մաղաքեան

Ինն անձերէ բաղկացեալ երաժշտական խումբ մը եւրոպական ընտիր կտորներ պիտի նուագէ։

* * *

Ս. Թ. Վարժարանի Խնամակալութիւնը յուսալից է որ գիւղիս կրթասէր հասարակութիւնը պիտի փութայ քաջալերել սոյն թատերական ներկայացումը, որոյ հասոյթն ամբողջովին յատկացուած է Վարժարանիս աղքատիկ մանկտւոյն դաստիարակութեան։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ
ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Բ. Դրան արարողապետի օգնական անուանուեցաւ Ֆէթհի պէյ, որում այս առթիւ Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ։

Սուրիոյ Համիտիյէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Րիֆաթ պէյ, որ արդէն փոխանորդաբար կը վարէր այդ պաշտօնը։

—

Սանիյէ Միւթէմաիզի աստիճան տրուեցաւ Պասրայի նահանգին տէֆթէրտար Մէհմէտ Սալիհ էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ նոյն նահանգին հաշուակալութեան դիւանին դեր տնօրէն Մէհմէտ Ալի էֆէնտիի, Մալաթիոյ թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Պիւրհան էֆէնտիի և Կրետէի մաքսատան հաշուակալութեան առաջին քարտուղար Ահմէտ Համտի էֆէնտիի ու թղթակցութեանց առաջին քարտուղար Մէհմէտ Հազիմ էֆէնտիի։

—

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Օսմ. կայս. Պանքայի երկրորդ տնօրէն Պ. Լա Ֆիւանդի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պասրայի ծովային հրամանատար գնդապետ Էմին պէյի, Պելճիգացի նկարիչ Պ. Իբոլիթ Վոլքարթի և Օտեսայի լրագրաց գրաքննիչներու պետ Պ. Անթոլ Պաքարաքի։

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Բեդրսպուրկի օսմանեան դեսպանատան երրորդ քարտուղար Ապտիւլբէքզադ պէյի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Եւդոկիոյ հաշուակալ Զիհնի էֆէնտիի։

—

ԿԱՐԵՒՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆՔ
ԴՐԱՄՈՑ ՄԱՍԻՆ

Նախընթաց օր Մայիսէի մէջ յանձնաժողով մը գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ելմտական նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշայի։ Յանձնաժողովը կը կազմէին Ելմտական նախարարութեան խորհրդական Նազիֆ պէյ, Րէժիի պատուիրակ Նուրի պէյ, Օսմ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ, Հանրային Պարտուց վարչութեան տնօրէն Սէլիմ Մէլհամէ էֆէնտի, վարչական ժողովոյ նախագահ Պ. Օպարէ, Պ. Քայլարտ և Րէժիի ընդհանուր տնօրէն Պ. Օպուանօ։ Այս յանձնաժողով դրամներու վրայ երկարօրէն խորհրդակցելէ յետոյ հետեւեալ որոշումները տուաւ.

Ա. Արգիլել Մարի Թէրէզ կոչուած դրամներու ի Թուրքիա մուտքն, աստիճանաբար վերածելով այդ դրամներու գինն իրենց իսկական արժէքին։

Կայս. կառավարութիւնն այդ դրամները պիտի փոխանակէ որոշեալ գնով և մէճիտիյէ դրամներով։ Թուրքիոյ մէջ շրջաբերութեան հանուած Մարի Թէրէզ դրամներու առատութեան պատճառաւ, կը յուսացուի որ այդ դրամներ սովորական կերպիւ փոխանակուելով, մէճիտիյէ դրամները պահեն իրենց օրինական գինը։

Բ. Եթէ այսու գործողութեամբ մէճիտիյէի տարբերութիւնը չնուազի, հրապարակէն պէտք եղածին չափ Մէճիտիյէ պիտի առնուի մանր դրամներ կոխելու համար։

Գ. Դարձեալ պիտի շարունակուի հրապարակէ հաւաքել եւ ջնջել հինգնոց ու վեցնոց դրամները

Դ. Օսմ. Պանքան յանձն կ'առնու ամեն ատեն ընդունիլ եւ ոսկւոյ փոխարէն փոխանակել իրեն կողմէ հրապարակ հանուելիք թղթադրամները, պայմանաւ որ ծախքն ու վնասն իրեն վերաբերի։

Ե. Գաւառաց կառավարական սնտուկները պիտի ընդունին ժողովրդեան կողմէ տրուած բոլոր դրամներն։ Միայն թէ այդ սնտուկներ՝ ծակուած ու աւրուած այլ դրամներու տեղ նոր դրամներ պիտի տան։

Զ. Հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնուին ոսկւոյ և մէճիտիյէի գնոյն միջեւ եղած տարբերութեան վերջ մը տալու համար։

Է. Այս պատճառաւ առաջ գալիք ծախքերը պիտի հոգան կայս. կառավարութիւնը, Հանրային Պարտուց վարչութիւնը, Օսմ. Պանքան և Րէժիի վարչութիւնը։ Այս ծախուց հարիւրին յիսունը կայս. կառավարութեան, քսանը՝ Հանրային Պարտուց վարչութեան, տասն հինգը՝ Օսմ. Պանքային և տասն հինգն ալ Րէժիի վարչութեան կողմէ պիտի վճարուի։

Այս միջոցները քննելու և գործադրութեան եղանակը յանձնաժողովոյ հաղորդելու համար երկրորդ յանձնաժողով մը կարգուած է, զոր կը կազմեն Ելմտական նախարարութեան խորհրդական Նազիֆ պէյ, անտառաց ու հանքաց ընդհանուր տնօրէն Գույումճեան Պետրոս էֆէնտի, Օսմ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ, Հանրային Պարտուց վարչական ժողովոյ նախագահ Պ. Օպարէ և Րէժիի ընդհանուր տնօրէն Պ. Օպուանօ։

Այս առթիւ Թարիք շնորհակալութիւն կը յայտնէ առ Վսեմ. Յակոբ փաշա, որ ամեն ջանք ի գործ կը դնէ Տէրութեան շահերը պաշտպանելու, ելմտական վարկը բարձրացնելու և իրեն յանձնուած գործերը բարենորոգելու համար։

—

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պաղտատի և Մուսուլի մէջ երեւան ելած քոլերան բոլորովին անհետացած է։ Այս անհետացման նպաստած են օդերու փոփոխութիւնը, ինչպէս նաեւ ձեռք առնուած խիստ միջոցներն։ Այս պատճառաւ որոշուած է աստիճանաբար նուազեցնել դրուած քարանթինայի պայմանաժամը։

* * *

Առողջապահական վարչութիւնն որոշած է հականեխական երկու նոր մեքենաներ գնել Եւրոպայէ, իւրաքանչիւրը 5000 ֆրանքի, և զետեղել մին Գավաքի և միւսը Ֆըլագոմէնի մաքրանոցներուն մէջ, նոյնպէս տասն երկուքի չափ նմանօրինակ ջրհաններ՝ իւրաքանչիւրը 300 ֆրանքի։

* * *

Քաղաքապետութիւնը տեղեկանալով որ ի Ռուսիա պաճարախտ երեւան ելած է, որոշած է այդ կողմերէն բերուած անասունները քարանթինայի ենթարկել Գավաքի մաքրանոցին մէջ։

* * *

Ի Զաթալճա երեւան ելած թոքատապը բոլորովին անհետացած է։

* * *

Ի Գարթալ երեւան ելած պաճարախտն ևս բոլորովին անհետացած ըլլալով, դրուած շղթայն վերցուած է։

—

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆՆ

Նախընթաց իրիկուն կայս. պալատան մէջ ի պատիւ Ռուսիոյ դեսպանին տրուած հացկերոյթէն յետոյ, Պ. Նէլիտով Վեհ. Սուլթանին մատոյց Չարին երկու ինքնագիր նամակներն, որով Ն. Վեհափառութիւն Վեհ. Սուլթանին կը ծանուցանէր Պիէտր Միխայլովիչ Մեծ-Դուքսին ամուսնութիւնն Քարատաղի իշխանին դստեր՝ Միլիճա իշխանուհւոյն հետ, և Լէօխթէնպէրկի իշխանին ամուսնութիւնը Քարատաղի իշխանին միւս դստեր՝ Անասթազի իշխանուհւոյն հետ։

* * *

Երէկ, Ռուսիոյ դահաժառանգ Մեծ-Դուքսին անուան տօնախմբութիւնն ըլլալով, առաւօտուն գոհաբանական աղօթք մատուցուեցան դեսպանատան մատրան մէջ, ի ներկայութեան Պ. Նէլիտովի և բոլոր պաշտօնէից։ Յաւարտ արարողութեան, դեսպանն ընդունեց ռուս գաղթականութեան երեւելիները։

—

ԻԶՄԻՐԻ ՔԱՐԱՓՈՒՆՔ

Կայս. անձնական Գանձուն նախարարութիւնն Իզմիրի կուսակալութեան հաղորդած է այդ քաղաքի քարափանց ու նաւահանգստի նորոգմանց նոր յատակագիծն, ինչպէս նաեւ այն եղանակն որով պիտի կազմուի Համիտիէ ընկերութիւնն՝ անոնց շահագործումն ստանձնելու համար։ Ըստ այդ յատակագծի, քարափունք պիտի երկարաձգուին՝ հարաւային կողմէ մինչեւ Կէօզ-Թէփէ, և հիւսիսային կողմէ մինչեւ ի Պարչը-Եալը, քարիւղի մթերանոցներէն անդին։

—

ԳԱՍԱՊԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Իզմիր-Գասապայի երկաթուղւոյն ներկայացուցիչք բողոքագիր մը տըւած են Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան, այն մենաշնորհին դէմ զոր կը խնդրէ Լըդօզ փաշա՝ Պանդերմայի ու Պալըքէսիրի միջեւ երկաթուղի մը շինելու և այդ գիծը մինչեւ Սոմա երկարելու համար։ Իզմիր-Գասապայի երկաթուղւոյ ընկերութիւնը վերոյիշեալ գծի շինութիւնն իւր ունեցած մենաշնորհին բռնաբարում մը կը նկատէ։

—

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Երէկ լուր տարածուած էր թէ պուլկար կառավարութիւնը՝ արեւելեան երկաթուղւոյ պաշտօնէից տեղ պուլկար պաշտօնեայներ կարգած է, Պէլօվա-Մուսթաֆա Փաշա գծին վրայ, յԱրեւելեան Ռումէլի։ Այս լուր սըխալ է։ Պուլկար կառավարութիւնը տիրացած չէ այդ գծին, ինչպէս անցեալ տարի տիրացաւ Պէլօվա-Վաքարէլի գծին։

Վերոյիշեալ լրոյն ծնունդ տուած է սա իրողութիւն. իշխանապետութիւնն հրամանագիր մը հանած է որ պուլկարական երկաթուղեաց վարչութեան կը յանձնէ Պէլօվա-Մուսթաֆա փաշայի գծին հսկողութիւնը։ Բաց աստի, երկաթուղեաց տնօրէն Պ. Նիքօլով շրջաբերական մը հանած է, Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութեան դէմ թշնամական անիրաւ ոճով գըրուած, յորում կը յայտնէ թէ քաղաքապետք արտօնեալ են կայարանաց վերաբերեալ գործոց միջամտել, եթէ հարկ գտնեն։ Պէլօվա-Մուսթաֆափաշայի գծին երկայնութիւնն է 206 քիլօմետր. իսկ Պէլօվա-Վաքարէլի գիծը, որուն տիրեց պուլկար կառավարութիւնը մէկ տարի առաջ, 50 քիլօմետր երկայնութիւն ունի։ Շատ հաւանական է որ իշխանապետութեան այս նոր ընթացքը արդար բողոքանաց և պահանջմանց առիթ տայ։

(Մօնիթէօռ)

—

ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔ

Այս տարի Պոլսոյ և Ղալաթիոյ օտար ապրանաց մաքսատունք հասոյթից աւելցութիւն մը ունեցած են։ Ղալաթիոյ օտար ապրանաց մաքսատան մէջ, վերջին չորս ամիսներու մէջ, հարիւր հազար ղրուշի չափ հասոյթից աւելցութիւն մը առաջ եկած է, այս տարի Եւրոպայէ բերուած ապրանաց քանակութիւնը նախորդ տարւոյն բաղդատմամբ նուազ եղած ըլլալով և այս տարի հրապարակին ալ կայուն վիճակ մ'ունենալովն հանդերձ։

Թէ' Պոլսոյ և թէ Ղալաթիոյ օտար ապրանաց մաքսատունք, օգոստոսէ սկսեալ մինչեւ նոյեմբերի վերջը, երկուքն ի միասին 31,500 ոսկւոյ հասոյթի աւելցութիւն մը ունեցած են։

—

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ

Այս առաւօտ, ժամ 3½ին Կամուրջէն Գատը գիւղ մեկնող շոգենաւը Հայտար Փաշայի բացերն հանդիպեցաւ Մախսուսէի ուրիշ շոգենաւու մը որ քիչ մ'առաջ բաղխում մ'ունենալով անգլ. շոգենաւու մը հետ, մէջտեղէն ճեղքուած էր։ Անգլ. շոգենաւն իւր ճամբան շարունակած էր, իսկ վնասեալ շոգենաւը կը մնար այդ վըտանգաւոր դիրքին մէջ։ Գատը գիւղի շոգենաւն իսկոյն մօտեցաւ անոր եւ պարաններով կապելով ճամբայ հանեց զայն. ուղեւորք մեծ ահուդողի մէջ էին, վախնալով որ մի' գուցէ երկու շոգենաւք միանգամայն ընկղմին. բարեբաղդաբար Կզլըներու և Նիկոմիդիոյ շոգենաւք եւս վրայ հասնելով, իրենք ալ օգնեցին վըտանգեալ շոգենաւուն ազատման, և առին քաշեցին զայն Ախոռ-Գաբուի առջեւ ուր աւազի վրայ խրեցաւ վնասեալ շոգենաւ։

Տակաւին մանրամասնութիւնք յայտնի չեն թէ արկածն ինչպէս պատահեր է և ո'ր անգլ. շոգենաւն էր Մախսուսէի շոգենաւուն զարնողը։

Յոյն փաստաբան Պ. Քարավօքիրոս երկասիրութիւն մը պատրաստած է, «Ժառանգական և կտակային Օրինագիրք» անուամբ, զոր Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքն ու Սինոդը, յատուկ շրջաբերականաւ յանձնարարած են իրենց իրաւասութեան ներքեւ գտնուող բոլոր մետրապոլիտներուն։

Ըստ այդ շրջաբերականաց՝ Պ. Քարավօքիրոսի հրատարակելիք գիրքը պիտի պարունակէ ժառանգութեանց մասին կայս. կառավարութեան կողմէ Յունաց Պատրիարքարանին ուղղեալ բոլոր պաշտօնական թուղթերն ինչպէս նաեւ ժառանգական և կտակային գործոց մասին գործադրուող եկեղեցական օրէնքներն ու սովորութիւնները։

—Արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս ժամանեցին կայս. թիկնապահ Րիֆաթ փաշա՝ Պերլինէն, սպայակոյտի կիսաբաժնի զօրավար Շաքիր փաշա՝ Գերմանիայէն, կիսաբաժնի զօրավար Հիլմի ու Ահմէտ Աֆիֆ փաշաներն և Պելկրատի օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ հազարապետ Ահմէտ պէյ՝ Պելկրատէն։

—Եղեռնադատ ատեանը մէկ տարուան բանտարկութեան և երեք ոսկւոյ տուգանաց վճարման դատապարտեց Տիմիթրի անուն հացագործ մը, որ Վասիլաքի անուն մարդու մը սպառնական նամակ մը գրած և հարիւր ոսկի պահանջած էր։

—Երէկ առաւօտ ի Պոլիս տան մը մէջ, պատէն կախուած կացին մը վար իյնալով, տան տիրոջ՝ հարիւրապետ Շաքիր աղայի վրայ ինկաւ և մէկ քանի տեղէն վիրաւորեց զնա։

—Պէշիքթաշի մէջ ոստիկանութիւնը Սոթիրի անուն մարդ մը ձերբակալեց, երբ սա խոհարար Անտոնի ութ ոսկին յափշտակած էր և կը փախչէր։

—Բաղչէի կուսակալութիւնը հեռագիր մ'ուղղելով Ներքին գործոց նախարարութեան ծանուցած է թէ Սըղերդի Կաղրան գաւառակին մէջ հեռագրական կայարան մը հաստատուած է։

—Ցամաքային երկրաչափական վարժարանին դասախօսութեանց տնօրէն անուանուած է Թնդանօթաձիգ զօրաց գընդապետ Մէհմէտ պէյ։

—Ի Մոսքուա հրատարակեալ Մօսքօվսքի Վէտօմօսթի եւ ի Սէվաստաբոլ հրատարակեալ Մէսսէժէ Տը Բէլմէ լրագրոց ի Թուրքիա մուտքն արգիլուեցաւ։

—Լ. Հէրըլտ սոյն աղբիւրէ կ'իմանայ թէ երկրագործոց կողմէ իբր աղբ գործածուած քիմիական արտադրութիւնք, սիւբերֆոսֆաթ, քլօրիւր տը բօթաս, սիւլֆաթ տ'ամոնիաք եւն. Մաքսատան մէջ վար կը դրուին։ Արդ, ասոնք ո'չ միայն վաճառականութեան մէջ օրինաւորապէս գործածելի նիւթեր են, կ'ըսէ անգլօ-ֆրանսական թերթն, այլեւ երկրագործութեան համար մեծապէս օգտակար. ասոնցմէ զատ, արտադրութիւնն են այն երկիրներու որոց հետ առեւտրական նոր դաշնագրեր կը կնքէ Թուրքիա, եւ անոնց գրաւումը բոլորովին վնասակար է տուրեւառութեան եւ հակառակ՝ միջազգային վաճառականութեան սկզբնաց։

—Կ'ըսուի թէ Մաքսային վերատեսչութիւնը մտադիր է Պոլսոյ մաքսատան և Նորակառոյց մթերանոցներու միջեւ գտնուած հին մթերանոցներուն տեղ նորեր կառուցանել։

—Ատանայի Անամուր գաւառակի Պուզ Եազը անուն տեղն յորդահոս անձրեւի պահուն կարկուտ եւս տեղացեր է հատն հարիւր դրամ ծանրութեամբ։

—Զմիւռնիոյ լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ, կուսակալութիւնն հրամայած է տեղւոյն ոստիկանաց արգիլել իսլամ ծնողաց, որպէս զի իրենց տղաքներն օտար վարժարաններ չղրկեն։

ԿԱՐՄՐԱԽՏ

Մայրաքաղաքիս ծանօթ բժիշկներէն Տր. Վիօլի հետեւեալ յօդուածն հրատարակած է Լ. Հէրըլտի մէջ, օրուան հիւանդութեանց վրայ.

Քանի մը շաբաթէ ի վեր, կարմրախտը, կեղծմաշկութիւնը, փողացաւն և ծաղիկը ճարակուած են մայրաքաղաքիս մէջ։ Այս զանազան հիւանդութիւններէն՝ առայժմ ամենէն նուազ տարածուածն է ծաղկախտը. դալով փողացաւին ու կեղծմաշկութեան, ասոնք ուղղակի նմանութիւն ունին կարմրախտին հետ։ Ուրեմն էականն այս վերջին հիւանդութեամբ զբաղիլ է։ Սովորաբար գարնան, աշնան և ձմրան սկիզբները պատահական դէպքեր կ'ընծայուէին ծաղիկ, կեղծմաշկութեան և փողացաւի։ Այս տարի, տանկ տենդին յաջորդեց կարմրախտն, համաճարակ կերպով։

Քանի մը ամիս առաջ կարմրախտի բազմաթիւ դէպքեր կը պատահէին ի Սկիւտար, Գասըմփաշա և Պէօյիւքտէրէ։ Շատ մը մահեր պատահեցան, որոց ոմանք կեղծմաշկութեամբ կամ փողացաւով խառն յառաջ եկած էին։ Ցանկը երեւան ելնելէն յետոյ, փողացաւը գրեթէ բոլորովին անհետացաւ։ Յետոյ օդին յաճախակի փոփոխմամբք՝ կարմրախտի բազմաթիւ դէպքեր պատահեցան մանաւորապէս Գումպարաճը փողոցը, Պիթ-Բազար, Թօմ-Թօմ փողոցը, Թէփէ-Պաշը, Այնալը-Չէշմէ, Թաթավլա և Գասըմ փաշա։

Հետաքրքրաշարժ պարագայ մըն է որ, շատ անգամ աղքատ թաղի մը մի և նոյն փողոցին մէջ կը տեսնուին տասն տասներկու տղայք, յաջորդաբար հիւանդ, որոց ոմանք կարմրախտէ բռնուած են, մինչդեռ մի և նոյն խուցին մէջ բնակող ուրիշ տղայք, փողացաւէ կը նեղուին առանց կարմրախտ ունենալու և որոցմէ ոմանք կը մեռնին յաճախ։

Կարմրախտն վարակիչ տենդ մըն է որուն յայտարար նշանն է մորթի կարմիր բորբոքում մը —բիծերու նման— որուն կ'ընկերանայ գրեթէ միշտ կոկորդի ցաւ։

Սովորաբար, հիւանդութիւնն հետեւեալ նշաններով կը յայտնուի. ընդհանուր նեղութիւն մը մարմնոյն վրայ, դող, փսխում, գլխացաւութիւն և յաճախ փորհարութիւն։

Երկրորդ և չորրորդ օրուան մէջտեղ կ'սկսի մորթի բորբոքումն որ կը տեւէ երեք կամ հինգ օր։ Հիւանդութիւնը տարափոխիկ է գլխաւորաբար բորբոքման վերջն և մորթի բաժանման միջոցին։

Համաճարակ հիւանդութիւնը զոր կը տեսնենք այժմ, ախտին սովորական ընթացքին չհետեւիր, և կարմրախտէ բռնուած տղայք փսխում և գլխու ցաւ չունին յաճախ։ Շատեր սենեկին մէջ խաղալու վիճակին մէջ կ'երեւին դեռ, երբ բժիշկը կոչուելով յարականջի ուռեցքը կամ բորբոքման սկզբնաւորութիւնը կը նշմարէ։ Ամենէն աւելի ծընողաց ուշադրութիւնն հրաւիրողն է կոկորդի ցաւը։ Այդ նշանը տեսնելնուն պէս բժիշկ կը կոչեն։

Ամենէն ծանր կերպով բռնուող հիւանդներուն բորբոքումն առաջին օրէն իսկ անհետ կ'ըլլայ։ Կոկորդի ցաւը և յարականջներու ուռեցքը աւելի կը սաստկանայ։ Քանի մը տղաք մինչեւ իսկ փողացաւէ բռնուած են բորբոքման անհետանալուն յաջորդ օրն իսկ և 24 ժամուան մէջ մեռած են։

Հիւանդութիւնն ամեն հասակէ տղայքը կը հարուածէ, 7-8 ամսուններէն սկսեալ մինչեւ 12-15 տարեկանները։

Թէեւ կեղծմաշկութենէ բռնուող տղայոց 100էն 3ը կամ 4ը կը մեռնին, իսկ փողացաւէ բռնուողները գրեթէ ամենքն ալ մեռած են, որովհետեւ ծնողք թոյլ չեն տուած շնչափողատութիւն կատարել։

Երբ տան մը մէջ տղայ մը փողացաւէ բռնուած է, ամեն բանէ առաջ հարկաւոր է մեկուսացնել զայն միւս տղայքներէն։ Սակայն, կա'մ տղայքը իրարմէ բաժնելու համար խուց չ'գըտնուելուն պատճառաւ և կա'մ անհոգութեամբ՝ շատ անգամ այս կենսական հրահանգին չեն հետեւիր։ Հիւանդութեան ծաւալելուն գլխաւոր պատճառներէ մին է այս։

Դպրոցներն եւս համաճարակ հիւանդութեանց ծաւալման վառարաններ են։ Դպրոցի տնօրէնք փոյթ չեն տանիր բնաւ աշակերտներն հարցաքննել, գիտնալու համար թէ անոնց ընտանեաց մէջ հիւանդ կա՞յ և ո'չ ալ բժշկական վկայագիր կը պահանջեն, հաստատող թէ աշակերտի մը տան մէջ ծագած հիւանդութիւնը տարափոխիկ չէ։

Հետեւանքն այն կ'ըլլայ որ եղբայրներ կամ քոյրեր ունեցող տղայք դըպրոց կը յաճախեն և հոն կը փոխադրեն համաճարակ հիւանդութեան սերմը։

Մասնաւորաց անփութութիւնը դարմանել՝ հանրային իշխանութեանց աջալրջութենէն կ'սպասուի։ Հարկ է որ ամեն այն թաղի մէջ ուր հիւանդութիւն ծագած է, իշխանութիւնք պաշտօնապէս հրամայեն վարժարանաց փակումն և կամ ծնողք իրենց տղայքը տունը պահեն հիւանդութեան ամբողջ տեւողութեան միջոցին։ Հիւանդութեան առաջքն առնելու միակ միջոցն այս է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Ղալաթիա, 7 դեկտեմբեր

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. Սէրի		19 16
Փօրսային գոցուելէն վերջը	»	19 16
Բէօրսայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	19 15
Կէսօրին	»	19 15½

ԽՈՒԹԻԳՐԱՃԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	46 33
Այս առաւօտ	46 32
Կէսօր	46 32

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	36 20
»	B. »	22 20
»	C. »	19 15

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Ցուհէթէ Ճէնէրալ	Անգլ.	Լր.	4 18
Քրէտի Ճէնէրալ	Օսմ.	»	8 30
Պանք տը Գօնս	»	»	7 18
Սօս. Շըմէն է Վալէօր	»	»	4 36
Թրամուէյ	»	»	473
Ռումէլի երկաթուղի		Ֆր.	74 12½
Ցըլիկաթիոն տը Բրիօրիթէ		»	— —
Բաժնեթուղթ Լավրիոնի			126

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 30
Անգլիական ոսկի	»	110 20
Իմբերիալ	»	90 20
Քրիմիկ	»	51 10
Ռուպլի թղթադրամ	»	8 53
» արծաթ	»	77 25
Մէճ. արծաթ. (տարբ.)	»	108 8
Վեցնոց	»	103 10
Հինգնոց	»	103 10
Մէթալիք	»	100
Թաաֆիյէ	»	7 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Բարիզ, 18 Դեկտեմբեր ժամ 3 վայր. 35 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	87 55
» » 4½ %	105 57½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	17 85
Օսմանեան երկաթուղի	75
» Րէժիի բաժնեթուղթք	510
Պանք Օթօման	535
Քրէտի Լիօնէ	691 25
Իտալական Ռանթ 5 %	95 85
Հելլենական 5 %	475
Բրիօրիթէ Թիւրք	482 50
Եգիպտական միացեալ	473 75
Պանք տը Բարի	802 50
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	405
Սուէզի ջրանցք	2327 50
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 21·22

Լոնտոն, 18 Դեկտեմբեր ժամ 6 վայր. — երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	97 9/16
Օսմ. » Սէրի Դ.	17 11/16
» » » » գոց	— —
» » » Ա.	36 5/4
» » » Բ.	22 5/4
» » » Գ.	17 5/8
Փոխառութիւն 1877	101 1/4
Պանք Օթօման	11 5/16
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	93 1/2
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	103 1/2
Տայրա Սանիէ	83 1/8
Տօմանիալ (փոխառ. Բօչիլտ)	102 1/2
Հելլենական 5 %	93 1/2
Մօնօբօլ »	78
Ռուսական 1889	93 1/2
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 22

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՕՐՍ

Բարիզ, 18 Դեկտ. Ժ. 10 Վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	87 62½
Օսմանեան քօնսօլիտէ Դ.	գործ չկայ
Օսմանեան երկաթուղի	75
Եգիպտական միացեալ	472 81

Վիեննա, 18 Դեկտ. ժամ 10 վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	36 10
» Րէժիի բաժնեթուղթք	114
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118 20

Պերլին, 18 Դեկտ. ժամ 10 վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 35
Ռուպլ թղթադրամ	216 3/4
Օսմանեան երկաթուղի	82 50

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՓՐԿՉԻ ՎԱՆՈՒՑ
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Երուսաղէմի Ս. Փրկչայ պատմական վանքին վերաշինութեան ծախուց նպաստելու համար մայրաքաղաքիս մէջ հանգանակութեան ձեռնարկելու պէտքն անհրաժեշտ ըլլալով, Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքն յատուկ կոնդակաւ ժապաւինեալ տումար մը յանձնած է Կիւլպէնկեան Ազնուաշուք Պատրիկ էֆէնտիին, որպէս՝ զի ստանձնէ այս ազնիւ գործին կատարումն։ Այս առթիւ, Ս. Պատրիարքն օրհնութեան գիր մըն ալ ուղղած է առ Պատրիկ էֆէնտի։

Աւասիկ պատրիարքական կոնդակին ու նամակին պատճէնները։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿ

Յիսուսի Քրիստոսի ծառայ Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոս և շնորհիւ Սուրբ Հոգւոյն վերատեսուչ և Պատրիարք Հայոց Կ. Պոլսոյ և Օսմանեան պետութեան՝ առ Բարեպաշտ և Քրիստոսասէր ազգայինս ի Յիսուս Քրիստոս հաւատացեալ որդեակս ողջոյն և օրհնութիւն։

Ընդ Տէրաւանդ ողջունիս և Աստուածային օրհնութեանս յայտ առնեմք թէ՝ Ս. Երուսաղէմի Սրբոց Յակովբեանց Առաքելական Աթոռոյ գահակալ Բարձրաշնորհ Տ. Յարութիւն Սրբազան եղբայրն մեր՝ որոյ գործունէութիւնն և Ազգ. սեպհականութեանց պահպանութեան և պայծառութեան համար ունեցած նախանձախնդրութիւնն արդէն հռչակեալ է, մինչ տակաւին ի մայրաքաղաքս կը գտնուէր, ոչ միայն Ս. Աթոռն պարտուց բեռէն ազատելու հոգ կը տանէր, այլ եւ զոհողութիւններ կ'ընէր իւր անձնական արդիւնքով կանգնելու կալուածներ յապահովութիւն ապագային, միանգամայն իւր հանապազօրեայ հոգածութեան առարկայ ընելով Ս. Փրկչեայ վանուց աւերեալ վիճակն՝ յորում քանի տարիներէ հետէ կը գտնուէր դժբաղդ պարագայից բերմամբ, հուսկ ուրեմն յետ բազում աշխատութեանց, օգնութեամբ Տեառն յաջողեցաւ ստանալ կայս. Իրատէ, որով Օգոստափառ և բարեգութ կայսրն Սուլթան Համիտ Խան կ'արտօնէ ձեռնարկել Հայոց Ազգիս սեպհական սոյն սրբավայրի վերանորոգութիւն։

Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան ի Ս. Երուսաղէմ վերադառնալով մի կողմէն Ս. Աթոռոյ պարտուց վճարման հոգ տանելով և կալուածոց շինութիւնը շարունակելով հանդերձ, միւս կողմէն կայսերական հրովարտակ ի ձեռին՝ ապաստանեալ ի շնորհս Աստուծոյ և յօժանդակութիւն բարեսէր ժողովրդեան՝ որ միակ զօրավիգն է ամեն հանրային ձեռնարկութեանց, սկսած է վերանորոգութեան նոյն հռչակաւոր վանուց՝ որ կառուցեալ է Սիոն լերին վրայ ի տեղւոջ ապարանից Կայիափայ Քահանայապետի. սրբավայր նախանձելի օտարաց և սեպհականութիւն Նշանաւորագոյն Հայոց Ազգիս։

Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Քաղաքական Ժողովն ի նկատ առնլով նոյն սրբավայրի կրօնական, ազգային եւ պատմական աւագ կարեւորութիւնը, գնահատելով Ամեն. Տ. Յարութիւն սրբազան Պատրիարքի ոչ միայն ջանքեր, այլ և անձնական զոհողութիւններն, թէեւ ժամանակի պարագաներ և եղած հանգամանքութիւններ՝ որ ծանրացած են Ազգիս ի մասնաւորի կարող դասուն վրայ, սակայն սոյն վանուց վերանորոգման հարկն որքան ստիպողական, յետաձգումն այնքան վնասակար տեսնելով և համոզեալ թէ ամեն Քրիստոնեայ սիրտ միշտ կը բաբախէ Ս. Երուսաղէմի սիրով, պարտ և արժան համարեց, ըստ առաջարկութեան Նորին Ամեն. Սրբազնութեան, ներկայ ժապաւինեալ տումարս յանձնել Կիւլպէնկեան Ազնուաշուք և բարեժառանգ Պատրիկ էֆէնտիի, ընդունելու համար բարեպաշտ ազգայնոց ընծայն ի մասնակցութիւն ծախուց վերանորոգութեան սոյն հռչակաւոր վանուց։

Արդ՝ առաւելապէս որոց կարող են ըստ արժանւոյն սատարել և որոց ժամանակին յօժարամիտ պատրաստականութիւն ցուցած են Նորին Սրբազնութեան՝ քաջալեր կանգնիլ իրենց նպաստիւք, կոչումն ընելով կրօնասիրութեան և ազգասիրութեան, կը խնդրեմք հասանել ի թիկունս Նորին Ամենապատուութեան, ի յարատեւութիւն շինութեանն, շնորհելով իրենց սրտագին և զուարթառատ նուէրները, եւ այսու գէթ վայելել Տնօրինական Ս. Տեղեաց շնորհն ու օրհնութիւնը՝ եթէ չեն կարող անձամբ ելանել ի Ս. Երուսաղէմ։

Հոգւոյք երկիցս երանեալ Տ. Գրիգորի Պարոն Տեառն և Գրիգորի Շղթայակրի պատուականաց պատուական Հայրապետաց՝ որոց ոսկերոտին՝ ամփոփեալ են նոյն սրբավայրին մէջ, անտարակոյս պիտի բերկրին յերկինս և հայցեն զցօղ ողորմութեան Աստուծոյ և յաջորդն նոցին և նմանակիցն Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք օրհներգու լինի ի Տնօրինական սրբավայրս, եւ ապաքէն Հայրն երկնաւոր ինքնին պիտի սիրէ՝ որք սփռեցին և փառաւորեցին զտեղին՝ ուր իւր Միածինն բանտարկեցաւ Մեծի Ուրբաթու գիշերին վասն ազատութեան մարդկային ազգի։

Զնոյն խնդրելով և մեք յամենաբարերարէն Աստուծոյ վասն աշխատաւորաց և ընծայատուաց, ողջունիւ հայրական սիրոյ

Մնամք աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿ

Առ՝ Ազն. Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան

Ամենապատիւ Սրբազան եղբայրն մեր, Պատրիարքն Սրբոյ Երուսաղէմի, Տ. Յարութիւն Արքեպիսկոպոս՝ ոչ միայն ջանադիր Ս. Աթոռոյ պարտուց վճարման, այլ եւ նախանձախնդիր ազգային սեպհականութիւններն՝ ի Տնօրինական Ս. տեղիս՝ պահպանելու անկարուստ և պայծառացնելու, ձեռնարկած է վերականգնել Ս. Փրկչի աւերեալ վանքն Սիոն լերին, տեղի ապարանից Կայիափայ Քահանայապետի, ապաստանելով ի շնորհս Աստուծոյ և յօժանդակութիւն կարող և բարեպաշտ ազգայնոց, որոց կողմէ, ինչպէս գիտէ Ձեր Ազնուութիւն, Նորին Սրբազնութեան խոստում եղած է ի մայրաքաղաքիս՝ սատար լինել իրեն այս շինութեան գործին մէջ։

Թէև Ազգային բազմադիմի պէտքերն և անոնց ըստ կարի գոհացում տալու համար Կ. Պոլսոյ մէջ յաճախակի տեղի ունեցած հանգանակութիւնք ծանր կշռած են Պոլսոյ մերազնէից վրայ, սակայն Ազգ. Վարչութեան Քաղ. Ժողովը նկատելով Ս. Փրկչի վանուց նորոգութեան անխուսափելի կարեւորութիւնն, Ամեն. Տ. Յարութիւն Պատրիարքի ջանադրութիւններն և զոհողութիւններն այս մասին, և մայրաքաղաքիս կարող մերազնէից յօժարամիտ տրամադրութիւնն, որով ուզած են Նորին Սրբազնութեան քաջալեր կանգնիլ, հարկ դատեց՝ ըստ առաջարկութեան Նորին Սրբազնութեան՝ հանգանակութիւն մը բանալ ի նպաստ նորոգութեան Ս. Փրկչի վանուց, և այս հոգն յանձնեց Ձեր Ազնուութեան, լի վստահութեամբ որ սիրայօժար պիտի ստանձնէք զայն, այնու քրիստոնէական ջերմեռանդ ոգւով, զոր ժառանգած էք ի հօրէ։

Սոյն տնօրէնութեան համաձայն ներփակեալ կ'ուղարկեմք Ձեզ ժապաւինեալ տումար մը, և կը խնդրեմք որ հաճիք ձեռնարկելով որոշեալ հանգանակութեան՝ ստանալ բարեպաշտ մերազնէից նպաստը, զոր անշուշտ զուարթառատ սրտով պիտի նուիրեն, փափաքելով մասնակցիլ մեծագումար ծախուց այդ մեծապանծ սրբավայրին վերանորոգման։

Մաղթեմք ի Տեառնէ՝ որպէս ի հարց պարգեւեցան Ձեզ ամենայն բարեմասնութիւնք Աստուածահաճոյք և միջոցք սատարելոյ Ս. Եկեղեցւոյ և Ազգին, նոյնպէս օրհնութեամբ Տեառն և շնորհիւ Ս. Տեղեաց Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ ի Ձէնջ ժառանգեսցին և որդիք Ձեր և որդիք որդւոց Ձերոց։

Մնամք Աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 4 դեկտ.

Տեղւոյս Ս. Մեսրոպեան վարժարանին վերաշինութեան տարեդարձը նոյեմբեր 29 ին է թէեւ՝ սակայն Պատ. Ուսումնական Խորհրդոյ որոշմամբ անոր տօնախմբութիւնն երէկ, այսինքն կիւրակէ օր կը կատարուի՝ աւելի հանդիսաւոր լինելու համար։ Այս առթիւ վարժարանին դռները մրտեններով և օսմանեան կարմրերանգ դրօշակներով զարդարուած, իսկ վերի սրահը ուր տեղի պիտի ունենար հանդէսը, յատուկ տեղեր պատրաստուած էին ամէն կարգի հանդիսականներու համար։ Հոն գտնուած բեմին վրայ արծաթազօծ բեհեզ մը ձգուած էր, որու վերեւ կը բարձրանար Օգոստափառ Սուլթանին պատկերը՝ գեղեցիկ կերպով զարդարուած մրտեններով և հոտաւէտ վարդերով, իսկ երկու կողմը կը գտնուէին՝ Սրբոց Թարգմանչաց Սահակայ ու Մեսրոպայ պատկերները, ինչպէս նաեւ վարժարանին վերաշինող բարեյիշատակ Յովհաննէս էֆէնտի իւր հարազատ Յակոբ էֆէնտի Սպարթալեանի պատկերները։

Հանդէսը կը սկսի եկեղեցւոյ աւարտումէն անմիջապէս ետք, երբ պատարագիչ քահանայն զգեստաւորեալ ու նոյնպէս նաեւ դպրաց դասը հոն կը դիմեն։ Երկու սեռէ խուռներամ ժողովուրդ իրենց կը հետեւի, այնպէս որ վարժարանին լայնատարած սրահը հազիւ հազ կը բաւէ։ Նախագահական աթոռը կը բազմի՝ Պատր. Փոխանորդ Գեր. Տէր Յովսէփ Ծ. վարդապետ, որ այս առթիւ եկած էր յատկապէս Թեմերէն։ Իր շուրջը կը բոլորին քահանայից դասն եւ ազգային ժողովներու ու խորհրդներու Պատ. անդամներն. ինչպէս նաեւ Սպարթալեանց ներկայացուցիչ Մեծ. Երուանդ էֆ. Սպարթալեան։ Կրօնական արարողութիւնները կատարելէ յետոյ ինչ ինչ երգեր կ'երգուին Մեսրոպեան և Հռիփսիմեանց վարժարաններու սաներու և սանուհիներու կողմէ, նոյնպէս նաեւ պարագային յարմար ճառեր կը կարդացուին ու քերթուածներ կարտասանուին գրաբար և աշխարհիկ լեզուաւ որք հանդիսականաց բուռն ծափերուն կ'արժանանան։ Առաջին ճառէն ետք կը կարդացուի տաճկերէն ճառ մը, որ բարեմաղթութիւններ կընէր Վեհ. Սուլթանին կենաց և տեղւոյն կուսակալ Խալիլ Րիֆաթ փաշայի համար։ Այս ճառէն ետքը երգուած երգը տաճկերէն կը լինի ի պատիւ Օգոստափառ կայսեր։ Միւս բոլոր ճառերու գլխաւոր նիւթը կը լինին երախտագիտութիւն՝ առ մեծանուն բարերարն բարեյիշատակ Յովհաննէս էֆէնտի Սպարթալեան, որ ի նորոգ կառուցած է Ս. Մեսրոպեան վարժարանը հոյակերտ եւ գեղեցկաշէն, եւ օրհնութիւն նորա եւ իւր հարազատին անմահ յիշատակին համար։

Ի վերջոյ կը կարդայ ճառ մը՝ վարժարաններու տնօրէն Մեծ. Յ. Տէր Միրաքեան, գեղեցիկ գրուած մը՝ հայերէն ընտիր աշխարհաբարով, լուրջ ու իմաստալից արտայայտութիւններով, ուր կը խօսի երախտագիտութեան վրայ և այս առթիւ կը յիշեցնէ մեր երախտագիտական պարտիքն առ Վեհ. Սուլթանն եւ առ բարեյիշատակ Բարերարն, յարելով թէ՝ այս պարտիք կրթական գործին զարկ տալով միայն կրնանք կատարել, որպէս զի միեւնոյն միջոցին արիաբար կարենանք տանիլ հացի կամ կենաց պայքարը, որ այնքան բուռն իմն կը մղուի այժմ մարդկային ազգի մէջ։ Ամեն դար ունեցած է իր քաղաքակրթութիւնը, կ'ըսէ, բայց շնորհիւ գիտութեան 19րդ փառաւոր դարու քաղաքակրթութիւնը քան երբէք աչաւոր և անհամեմատ հսկայաքայլ եղած է։ Ձնչին առարկայ մը, աննշան հիւլէ մը, կը յարէ, որ տգէտին ուշադրութիւնն անգամ չարժեր, ամբողջ կեանք մը կը զբաղեցնէ և յանկարծ օգտակար կամ անվնաս միջոց մը կը դառնայ, մինչ անկէ առաջ մեր կորստի պատճառ կրնար լինիլ։

Մեծ. տնօրէնին այս ճառ խորին ուշադրութեամբ կը լսուի հանդիսականներու կողմէ, որոնց վրայ խիստ լաւ տպաւորութիւն մը կ'ընէ, ուստի կրկին ու կրկին և բուռն ծափահարութիւններու կ'արժանանայ։

Ապա Գեր. Տէր Յովսէփ Ծ. վարդապետ ոտքի ելնելով՝ հակիրճ ատենախօսութեամբ մը Սպարթալեաններու բարեգործութիւնները կը յիշեցնէ, կը գովէ անոնց վեհանձնութիւնն եւ առատաձեռնութիւնները, կ'օրհնէ անոնց յիշատակը եւ երկար ու բարեբաղդ օրեր կը մաղթէ իրենց արժանաւոր յաջորդներու եւ ամբողջ գերդաստանին եւ ի վերջոյ կը գովէ Պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ ջանքեր, որ իր պաշտօնավարութեան սկիզբն իսկ փութաց կ'ըսէ մասնագէտ տնօրէնով մը օժտել Ազգ. վարժարանները, եւ յոյս կը յայտնէ թէ՝ երիտասարդ տնօրէնն իր թարմ ոյժերով, մասնագիտական հմտութիւններով, լուրջ եւ առողջ գաղափարներովն եւ նոր դրութիւններով զանոնք փափաքելի եւ նախանձելի վիճակի մը մէջ պիտի դնէ, եւ այսպէս իր խօսքը վերջացնելով հանդէսը կը փակէ։

ԱՖԻՈՆ-ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ, Նոյմ. 30

Քաղաքիս ազգայնոց նորահաս պատանիներէն չորս հոգի ընտրուեցան ի հոգաբարձութիւն ազգ. վարժարանի. ասոնք ազգին ուսեալ անհատներն են որոցմէ իրաւունք ունինք յուսալ արժանավայել տնօրինութիւններ. արդարեւ ըստ պահանջման հարկին սոքա ձեռք առին գործոյն ղեկն, այլ մի գուցէ վհատին հանդիպելով խոչընդոտներու։

Օդերը բարեխառնեցան. մի քանի օրերէ ի վեր անձրեւ անպակաս է և ցանքըն յառաջ կը տարուի ամենայն յաջողութեամբ. բայց տնտեսական տագնապը կը ստուարանայ օր աւուր, վերջերս պրոնի գնոյն բարձրացումն օգուտ մը չունի այս վիճակին զի վաճառականաց ձեռքը ապրանք չէ մնացած։

Վերջերս աւազակապետ Օսման լուր ղրկեր է քաղաքիս երեւելի վաճառականներէն միոյն 200 ոսկի և եօթը կարգ զգեստ ղրկել, մահ սպառնալով նմա եթէ ընդ փոյթ չկատարէ խնդիրքը։ Վաճառականը դիմած է տեղւոյս կառավարութեան՝ որ փութացած է ղրկել ոստիկանաց խումբ մը, կ'ըսեն թէ այս հրոսակն անցեալ շաբաթ ուզեր է կողոպտել Դամասկոսի թղթաբերն ի դարձին այսր, բայց սուրհանդակն յաջողեր է ի փախուստ աճապարել և պրծիլ անվնաս։

Խճուղիք կը նորոգուին փութոյ պընդութեամբ

Հրկիզեալ խանութք կը շինուին ամսէ մը ի վեր. մինչեւ հիմա շինուածներուն թիւն հարիւրը կ'անցնի։

ԱՔՇԷՀԻՐ, Նոյմ. 29

Այս քաղաք շինուած է Սուլթան Տաղի ստորոտը՝ ձորի մը մէջ. ունի բարձր դիրք և տեսարանը զուարճալի է, օդը քաջառողջ և հողը բարեբեր. ամենուրեք պաղ և առատ ջուր, պտղատու և անպտուղ ծառեր կան։ Հիւսիսային կողմն երկու ժամ հեռաւորութեամբ կը տեսնուի լիճն՝ ուր առատ ձուկ կ'ելլէ և տարին կը բերէ կառավարութեան 2—300 ոսկի մաքսատուրք։ Հարաւային կողմը կէս ժամ հեռու գիւղ մը կայ Պեռնանտա անուամբ՝ ուր կը բնակին իբր 100 տուն Յոյներ, որ բաղդատմամբ քաղաքացւոց, հարուստ են և ունին երկու եկեղեցի, մին անհատական քսակէ մը շինուած հանդերձ անօթիւք, և երկսեռ վարժարան մը բաւական բարեկարգ վիճակի մէջ։ Գիւղացի Յունաց բոլոր առեւտուրը քաղաքին մէջն է

Քաղաքին բնակիչք գործունեայ մարդիկ են և կը մշակեն ճէհրէի տունկ՝ որով ծածկուած են երկու կողման լերինք։ Գլխաւոր արհեստներն են երկաթագործութիւն, կօշկակարութիւն, կաճեգործութիւն, որք հանդերձ այլովք բոլորովին Հայոց ձեռքն են, և վաճառականութիւն։ Մեծ քանակութեամբ արտադրութիւն կը լինի ճէհրիի, ափիոնի, պրոնի, կայծի և աղուէսի, կուզի և կուզիի մորթերու։

Ազգայինք 5—600 տուն են. ունին եւս երկու եկեղեցի, մին՝ հին և լքեալ, իսկ միւսը նոր, հոյաշէն և ընդարձակ. ասոր կից է վարժարանն՝ յորում 300է աւելի մանկտիք կը դաստիարակուին, մէկ կը Պոլսէ նոր եկած և երեքը տեղացի վարժապետաց ձեռամբ։ Մասնաւոր վարժարան չկայ և ազգայինն ալ, յաչս հասարակութեան, բարեկարգ չըլլալով տեղի կուտայ ոմանց՝ իրենց զաւակները ղրկել Աֆիոն-Գարահիսար և այլուր։ Յօգուտ ազգ. վարժատան բաղնիք մը կառուցած են որ մօտ է վերջանալու և որ ջանիւք Մեծ. Աստուածատուր էֆ. Գալուստեանի յուսալի է թէ ի կատար ածուի մօտ ատենէն։ Ըստ քաղաքացւոց՝ այս ազգայինը խիստ նախանձախնդիր եղած է յարգ ազգ. գործոց, թէպէտ ժողովուրդն իրմէ գլացած է գէթ բարոյական վարձ։ Բայց ի այս ազգայինէն ազգը չունի ո՛չ վարչական մարմին մը և ոչ ո՛ր և է ազգ. պետ։ Հակառակ այս քաղաքի ազգայնոց քսան և աւելի տարիներէ ի վեր առաջնորդի մը երես տեսած չըլլալուն, հակառակ ներքին պառակտմանց՝ որ արդիւնք են անտէրընչութեան, ժողովուրդն յօժարական է յառաջդիմութեան և գործօն առաջնորդ մը ասպարէզ ունի հոս իւր գովելի ձիրքը փայլեցնելու։ Ասկէ 8—10 տարի առաջ ժողովուրդը, ձանձրացած երկպառակութենէ և երկդիմի հսկողութենէ, մանաւանդ հարուստ դասն առ ի յարմարութենէ իրենց առեւտրական յարաբերութեանց ենթարկեալ են Իզմիրի առաջնորդութեան՝ որ աթոռակալն Գեր. Մելքիսեդեկ Սրբազան հարկաւ չէր կրնար խորհիլ այսպիսի հեռաւոր, և բաղդատմամբ իւր թեմերուն, փոքրիկ վիճակի մը վրայ, ինչպէս կը հաստատէ զայս Նորին Գերապատուութեան գէթ տարին մի անգամ կոնդակ մ'իսկ ղրկելու ժամանակ չունեցած ըլլալն ի խրախոյս միութեան, ազգասիրութեան, կրօնասիրութեան և աղքատասիրութեան, որոց հակառակները բազմադիմի են այժմ։ Քահանայական դասը կը բաղկանայ հինգ եկեղեցականներէ՝ որոց մին ըստ կարի արթուն բայց միշտ առարկայ ժողովրդեան զրպարտութեան, յանդիմանութեան, պրկանաց, և այլն. իսկ միւսներուն մէջ պակաս չէ բըժժանք գրող և այլ սնապաշտութեանց հետեւող։

Բողոքականութիւնը չէ յաջողած աստ և մանաւանդ քարոզչաց ոմանց կծու քարոզութիւնները գէշ ազդեցութիւն ըրած և զոմանս մինչեւ անկրօնութիւն դրդած են։

Այս քաղաք ունի նաև հնութիւններ հնագէտ այցելու եւրոպացիներէ գովուած. քաղաքին մէջ քարուկիր շէնք մը կայ [illegible] (Թաշ մէտրէսէ) անուամբ, բաւական ընդարձակ բայց կիսաւեր վիճակի մէջ. այս շէնքն անուանի եղած է, ասկէ երեք տարի առաջ դիմացի բլրէ մը ելած և յետոյ Կ. Պոլիս արքունի թանգարանը փոխադրուած կարծեցեալ կուռքի մը կռատունն համարուելուն առթիւ։ Հոս է նաև քաղաքին դուրսն, հրաշակաւոր առակախօս Նասրէտտինի գերեզմանն, Իսլամաց ուխտատեղին, որու շուրջը լի է հնութեամբք։ Վերոյիշեալ հին եկեղեցւոյն մէջ սիւներու վրայ իբր յիշատակ գրուած և փակցուած են ձեռքի մը մեծութեամբ քառակուսի յախճապակիներ. անօթներուն մէջ կան երկու պղնձեայ կուժեր՝ որոց միոյն բերնին շուրջն հայերէն գլխագրերով գրուած է այսպէս.

«Խաճայ և. աղուալ չայ. ի. ու. դ. Ուն.
«Խ. աճոյ. մին. սաին. չն. վեցաւմ քմ
«Ղաքն. լ նու. թէանկե

Իսկ վրայի կողմը գրուած է հետեւեալը.

«Փ. ի. ալէ. փու. ր կաղոու. ր
«Պի. րն. ու. ։ չէն. րլայ. պիր. կաղոու. ր
«Տուասադարչ. ու. մէք տայր. ու. ։ ան.
«Կի. կու. ։ լիազիու. ։ լիազ. տու. ։ ր ։
«Սի. սու. ։ ոնսախ ։ ի—

Միւսին վրայ գիր կամ թուական չըկայ. Բաղանեաց շինութեան առթիւ ի վաճառ հանած են այս ջրամանները, բայց երկուքին միասին 20 ոսկիէ աւելի չտրուելուն համար վաճառումն յետաձգուած է։

ՀԱՄԱՌՕՏ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
Ի պէտս Ազգ. Նախակրթական Վրժրնց.
Վաւերացեալ
յՈւսումն. Խորհրդոյ Ազգ. Կեդր. Վարչ.
Գրեց ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
—o—
Կեդրոնատեղին է Զարդարեան Գրատուն, Պոլիս Սուլ. Համամ. Կը գտնուի նաև բոլոր գրավաճառաց քով։ 823
Գին 100 փարայ

ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԼԵՒՈՆ Խ. ԹԵՐԶԵԱՆ
Ղալաթիա Պիւրէքճիլէր թաճիթա խան Թիւ 5

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան, թէ յիշեալ տպագրատունը կը պատրաստուին ընտիր տեսակ և մաքուր թղթի վրայ վիմագրութեամբ այցետոմսք 100 հատը 15 ղուրուշ. նաև քամպիալ՝ փաքթիւր՝ առքեւ, նամակագլուխ և պահարան հաշւէ՝ դուռնաւոր էթիքէթներ և այլն, և այլն. գիւրամատչելի գիներով և յաճախորդներն գոհացնելու պայմանաւ։

Սոյն առթիւ կը փութամ տեղեկացնել Ազնիւ յաճախորդացս՝ որ յիշեալ գործերուս շահէն 5 առ 0/0 յատկացուցած եմ Ս. Փրկիչ Ազգ. Հիւանդանոցին. յուսալի է որ հասարակութենէն ամեն կարգի անհատներ չի պիտի խնայեն իրենց քաջալերութիւնն ազգօգուտ ձեռնարկիս։ 916 56

ՀԱՅ ԹԷՅԱՎԱՃԱՌ
10 ձէլալ-խանպէյ խատ կը 10
ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ ԵՒ ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ
ԸՆՏԻՐ ԵՒ ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ ԹԷՅԵՐ
Վաճառատունս իւր հաստատութենէն ի վեր իւր ուղղութեամբ, պատուաւորութեամբ և անխարդախ գործառնութեամբ ստացած հռչակաւ, թէ գաւառներու մէջ և թէ յատուկ խիստ շատ յաճախորդներ գոհ ըրած է։
Վ.ԱՃԱՌՈՒՄՆՔ
ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
ԳԻՆԵՐԸ ՉԱՓԱՒՈՐ 949

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Պ. ՄԷՅՖՐ
Ժ. ՏԸԼԼՈՐՄ, ՅԱՋՈՐԴ
Օ ՎԻԼ ՏԸ ՓՐԱՆՍ
Ղալաթիա, 3, Մահմուտիյէ փողոց
(Քարա-քէօյ)
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՀԱՆԴԷՍ
Ահագին զեղչով
ՁՄԵՌՆԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐՈՒ
Ամեն տեսակ անձրեւանոցք, գաւազանք, բրդեայ գուլպայք, կօշիկք, պզտիկ աղջկանց համար գուլպայք, ֆլանէլէ միլէներ, Թուրքօ տաբատներ, մերինոսէ միլէներ, կտաւեայ շապիկք, ֆլանէլէ շապիկք, օձիք և թեւնոց, փողպատ, ամեն տեսակ ձեռնոց, մատամբոլ, անկողնի սաւաններու համար կտաւ, բամբակեղէնք, զուտ բրդէ ֆլանէլք, ձիւոց սրբիչք, անձեռոցք, Թաշկինակք, անկողնի ծածկոյք, անթափանցելի հագուստներ, ուղեւորութեան սնտուկներ, հոտաւէտ նիւթեր, խաղալիկներ, ալպոմներ և այլն և այլն։
ՍՐՈՇ ԳԻՆ —Ոսկին 108 էն։
Վաճառատան մէջ գտնուած բոլոր ապրանք. ներուն այս մեծ զեղչէ մասին համոզուելու համար կը բաւէ պարզ այցելութիւն մը ի Վաճառահանդէսն, ուր պիտի հասկցուի ապրանաց անստգիւտ յատկութիւնն և ընծայուած առաւելութիւնները։
Ժ. ՏԸԼԼՈՐՄ
869 Յաջորդ Պ. Մէյֆրի

ՍԳՈՏԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 25 սեպտեմբեր 188
Պարոնայք Սքոտ և Պոուն,
Յօրմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սքոթի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։
Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է Մօրու ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։
ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԲԱՑՈՒՄՆ
ՄԱՅԵՐԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ
Ի ՊՈԼԻՍ — ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ԳԼՈՒԽԸ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓԻ ՎՐԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐ
ԱՐԱՆՑ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ և ՏՂԱՅՈՑ համար
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՄԵՆԷՆ ՃՈԽ Վ.ԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
Արանց ԱՔՖՈՒՔԱՐԴԻ վերաբերեալ ամեն բաներու համար
ԱՄԻՍԸ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ԿԻԳԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Ի վաճառ հանուած բոլոր ապրանքները կը զանազանուին իրենց ԼԱՒ ՏԵՍԱԿՈՎ, ԸՆՏԻՐ ԿԱՐՈՒԱԾՔՈՎ և ՄՔԱՆՉԵԼԻ ԶԻՆՈՎ.
ՄԱՅԼՐ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ դրութիւնն եղած է, է և պիտի ըլլայ միշտ
ԱՂՈՒՈՐ. ԱՂԷԿ ԵՒ ԱԺԱՆ
Երթա՛նք ՄԱՅԼՐԻՆ 827

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի Կայսերական Իրատէով թողեալ հասոյթք

Ը. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ—ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1889

	ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ.	Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք	ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՔ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան		Նոյեմբ. ամիսներէն	Գումար մինչև 1889 Նոյ. ամս. 30
		Դրուշ	Դրուշ	Դրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վեց անուղղակի տուրք	Ծխախոտ (յետնեալ տրոց գանձումն)						
	Աղ						
	Դրոշմ	8,375,521 39	218,521 84	8,156,999 55	79,415 86	656,472 38	735,888 24
	Ոգելից ըմպելիք						
	Ձկնորսն						
	Մետաքս						
Ծխախոտ	Հասոյթք Րէժիէն(*)	....		......	......	562,500 ...	562,500 ...
Զանազան հասոյթներ	Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչև ցորոշումն յիշեալ հարկին	297,385 25	......	297,385 25	2,920 81	54,307 50	57,228 31
	Յաւելուած Կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն յաւելուածով, կամ Ռումելիոյ վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով	......	......	......	......	51,298 ...	51,29-
	Արեւելեան Րումելիի տարեկան հարկէն	1,266,886 ...	......	1,266,886 ...	12,668 86	101,350 88	114,019 74
	Թէմպէքիի տուրք, Մաքսատունէն փոխանակագրով վճարելի	......	......	......	......	25,000 ...	25,000 ...
	Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ և Յունաստանի բաժին ինկած պարտք						
	Գումար	9,939,792 64	218,521 84	9,721,270 80	95,00[illegible] 58	1450,928 76	1545,934 29
Զանազանք	Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ						
	Լումայաշահ (աժիօ) դրամոց փոխանակութեան վրայ				+ 6 01	— 287 80	— 281 79
	Ընդհ. գումար	9,93[illegible],792 64	218,521 84	9,721,270 80	95,011 54	1450,640 96	1545,652 50

	Դրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վճարեալ գումարք կայսերական իրատէին 10 և երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժէթղթերուն ի հաշիւ		295,000	...
Քօնսօլիտէ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա ղրկուած և Կ. Պոլիս վճարուած գումարք		1059,357 66	...
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք		18,186 92	...
Օսմ. կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ		61,375 59	...
» » » փոխանակելի դրամ	11,465450 85	111,725 63	...
Կ/ դրամական վարչութեան սնտուկին մէջ ոսկեդրամ		...	...
» » » փոխանակելի դրամ	663 72	6 70	...
			1545,652 50

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ
Նախագահ (Ստ.) Ժ. ՕՊԱՐԷ
Խորհրդական Պատուիրակ (Ստ.) ԲՐԻՆՍԻԿ

Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ սահմանաց

Կ. Պոլիս, 4/16 Դեկտեմբեր 1889 (Կնք.)

846

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹ-Հ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՈՅ 2,085,347

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար գիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկի նն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՍԵՂ ԵՒ ԱՅԼ ԸՄՊԵԼԵԱՑ

ՑՈՐ ՃԱՇԱՐԱՆ ԵՒ ԳԱՒԵԶՐԱՏՈՒՆ

ՍԴԱՄՊՈՒԼ

Կ. Պոլիս, Պոլ-Գափուն խանի դրան դէմ

Վերոյիշեալ ճաշարանը կը մատակարարէ ընտիր և համադամ կերակուրներ ու անուշեղէնք, չափաւոր գիներով։ Գարեջրատան մէջ կը գտնուին զանազան ըմպելիք, ի մէջ այլոց Պուլկարիոյ և այլ ազնիւ գինիներ։

Վիէննայի բուն գարեջուր Յաճախորդք կը գտնեն լրագրաց հաւաքածոյք ամէն լեզուէ։ 2—5

PAPIER WLINSI

ՎԼԻՆՍԻ թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյն բորբոքումները դուրս քաշելու յատկութիւնն ունի։ Առաջնակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն զայն ընդդէմ կուրծքի տկարութեանց։ Հարբուխ, Պրոնշիդ, Կողերդի ցաւ, Յօդացաւ։ Իւր գործածութիւն շատ պարզ և դիւրին է։ Կը բաւէ միայն անգամ մը մարմնոյն վրայ դնել։

J. Wislin & Cº. 31, Rue de Seine
Paris

Կը գտնուի ամէն դեղատանց մէջ։
Պահանջել ՎԼԻՆՍԻ անունը։

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Յունվար ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած եւ ստորագրուած 906 նոր մուրհակներ (բոլիս) որք կը կազմեն ապահովագրեալ դրամագլուխ, Ֆր. 5,559,255
Բաժիններու գանձումն » 1,543,500
Վճարումն մահուանց սաթիւ » 296,100
1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ Ֆր. 86,699,959·12
Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց Ֆր. 408,448,921·55
Վճարեալ գումարք » 141,524,497 —

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակալութեան Պ. ԼԻՈՆԷԼ ՊՈՆՏԻ Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայերի երկրորդ յարկ. 609

Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ

ՄԱԳԴՈՆ

ԿԻՍՀԻՒՊԼԸՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՒ ԶՈՎԱՐԱՐ ԸՄՊԵԼԻ

Հաղերու, խռչափողի բորբոքմանց, ստամոքսի և աղեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մագդոն, Գարլսպատ և Վիեննա 47

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուր տեղը երկու անգամ կը ճամբի Լիվըրբուլէ և Պոլսէն-Լիվըրբուլ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալոնիա	4841
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4535
Սէրվիա	7391	Սամարիա	2574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ագլաա	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2148	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորոգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Մարտին շոգենաւը Նաւապետ Մաքնէյ տատ հասաւ և ի մօտոյ կը մեկնի ի Լիվըրբուլ։

Մօրէէօ շոգենաւը Նաւապետ Սթէֆէնս, Լիվըրբուլէն կ'սպասուի դէպ ի ամսոյս 27։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ Գործակալ Thomas C. Joly

Թիւ 1, Քիւչիւք Հայտէլ փաշա խան, Ղալաթիա

910

ՀԱԶԻ ՏՆՁԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.
TRADE MARK.

ՏՆՁԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով յարմար այս դեղին խոյկուած համբաւը հէրը կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բոուէլ կ'ընդունի անընդհատ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԷԳԼԻ Թնդանօթակրին վրայ, ի Ուիք, ըՍկովտիա։

«Սիրելի պարոն, Բարձրօրոււմ կը ներէք յանուն հաղէ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ ունենալ, Վ. սեմ. կոմս Քարթնեյյան ձեռքաբէց ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանէն անիսոնի հատիկներով և կրնամ հաւաստել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առաւօտ իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց։ (Ստոր.) Վ. ԼԻՆՋԷԼ, Նէգլի Թնդանօթակրէն։»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին ½ բենսի, 2 շիլին 3 բենսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ՊՈՈՒԷԼԻ, 4, Ալպիոն Բոլէյս, Պլաքֆրիէրս րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

76 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՅԵԱՆ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ. Ոյվոտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 67

Coleman's Liebig's Extract of MEAT & MALT WINE

HUNDREDS OF TESTIMONIALS HAVE BEEN RECEIVED FROM MEDICAL MEN.

ԳՈԼԻՄԸՆԻ ԳԻՆԻՆ հեշտահամ և կազդուրիչ ըմպելի մ'է, բաղկացեալ Լիպիգի միսի հիւթէ և Մալթի հիւթէ, կազմելով այսպէս սնուցանող, զօրաւոր և գրգռիչ խառնուրդ մը, որ թէ առողջ և թէ անկար մարդոց համար լաւ է հաւասարապէս։

Բժշկական համալսարանին հաւանած է նմա և բազմաթիւ նշանաւոր բժիշկներէ յանձնարարեալ է։ ՀԱԶԱՐԷ ԱՒԵԼԻ ԲԺԻՇԿ գրած են իրենց վկայութիւնները։ Աստ կը թարգմանենք վկայութիւնն տողերս

Թ. ՐԷՋԻՆԱԼՏ ՃՈՆՍԸՆ Մ. Բ. Ս. Ս. Լ. Լ. Մ. Ֆ. Ս. Բ. Ջ. ԵՒ ԸՆԿ.

26, Լորտ Րոտ և 24 Համիլթըն Սքուէյր

Պըրքընհէտ, 2 սեպտեմբեր 1889

Պարոնայք.—Ի նկատ առնլով խորդախ մրցման մը հանած զանազան լուրերը, կը փափաքիմ յայտնապէս գրաւոր ձեզ թէ որչափ գոհ եմ ձեր Մսի և Մալթի պատրաստութենէն։ Քանի քանի անգամներ տեսած եմ աւոր ազդեցութիւնն այն հիւանդութեանց վրայ որոց համար պատուիրած եմ զայն, և ինչ ինչ պարագայից մէջ ձեռք բերած եմ հրաշալի արդիւնքներ ըսել պարզ գինին (առանց մսոյն) չկրնալ կրթոր տալ.

Ընդունեցէք, և այլն և այլն. Թ. ՐԷՋԻՆԱԼՏ ՃՈՆՍԸՆ

Ի վերջոյ, մայրաքաղաքիս գլխաւոր բժիշկը ջերմապէս յանձնարարած եմ զայն։

Հարցնել ԳՈԼԻՄԸՆԻ ԳԻՆԻՆ Լիէպիկի մսի և Մալթի խառնուրդով, զգուշանալ կեղծերէն.

Դիմեցէք ստորագրելոյն, միակ գործակալ ի Թուրքիա Գոլիմըն և ընկերութեան գործարանին Ս. Ճօրճօ Նորուիչ և Լոնտոն։

ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՅԵԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի թրամուէյից. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա 80

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕՏԻ ՕՃԱՌԻԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիթ-ով շօղէ և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողճածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԼԸՐ ԵՒ ՀԻՐՋԷԼ 443

ՔԱՈՒՉՈՒԿ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԴԻՔ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹ-Հ ՊՐԻԹԻՇ ՌԻՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

NORTH BRITISH RUBBER Cº EDINBURGH

NORTH BRITISH RUBBER Cº LIMITED TRADE MARK EDINBURGH

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուկ մուճակներն, որք իրենց վրայ իբրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն շինուած են նոր ձեւով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուկ մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռ մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրեւ նշան։ Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ աղբիւրի մօտ Սեպուհ աղա Տէմիրճեանի թիւ 47 և 49 խանութն և բոլոր քաուչուկ մուճակ վաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահճէ Գափու, Գօճաման Օղլու խան, Ճորճի Կիտրոլի թիւ 13 մթերանոցը 837

CAPSULES DE SANTAL DE LACROIX

GUERISON Prompte et Certaine!
Affections des voies urinaires, Blennorrhagies, Catarrhe, Cystite, Néphrite suppurée, Mal de Bright, Coliques néphrétiques, Enthérite chronique.

PHARMACIEN DE 1re CLASSE
LAURÉAT de la SOCIÉTÉ de PHARMACIE de Paris
Lauréat et Ex-Préparateur de l'Ecole supérieure de Paris
76, Rue du Château-d'Eau, 76
PARIS
DÉTAIL: DANS TOUTES LES PHARMACIES

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈԶԷՖ ՔԱՆՁՈՒՐԻ, Մեծ Փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄԵՐՀԱՄԷԹՃԵԱՆ, Պոլիս, Պահճէ-Գափու, 18 914

ԼՈԳԱՐԱՆՆԵՐՆ ՀԵՇՏԱԲՈՅՐ ԿԸ ԽՆԿՈՒԻՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ԱՂԵՐՈՎ

Լոգարանի եւ արդուզարդի համար

Այս աղերն, առողջապահական մեծ յատկութիւններ ունենալով, շատ անուշ կ'ընեն ջուրն և հեշտաբոյր հոտ մը կուտան նմա։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ԱՂԵՐԸ անհամեմատ ազդեցութիւն ունին գեղեցկացնելու և պահպանելու համար մորթը, թաւշանման ընծայելով զայն, և գոյնին տալով գեղ ու թարմութիւն։

Արեւելեան Անուշահոտ Աղերը գործածելու են ՀԻՒԱՆԴԱՑ ՍԵՆԵԿԻՆ ՄԷՋ, զի կը նպաստեն օդը զովացնելու և հաճոյ են հոտոտելեաց։

Այս աղերուն հականեխական յատկութիւնները շատ օգտակար են մորթի հիւանդութեանց։ Ս. ԹՐ. Վ․ԱՇՕ և ԸՆԿ. 27, Ճիւորի Սգ. Լոնտոն

Դիմել առ միակ գործակալն ի Թուրքիա ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒՅԵԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, պահականոցին քով, կայարան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամուէյից, Թիւ 65 և 97, Ղալաթիա։ 68

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթոր Այէրի ջերմային հիւանդութեանց այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մ'է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիգական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ կայքերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդէն, որուն օգտակարութիւնը և աղաքինին? առոյգ յատկութիւնը երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը առոյգ վկայութեամբն։

Այս ֆիզիգական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անհամ բէմի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով՝ կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յառաջ կը բերեն ամէն տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց աս անունները տրուած է. ջերմն և սարսուռ, Թագուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն, մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտը ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուրեալ ժահահոտ նիւթերով, կամ բաց տղմաներէ և ականներու ծակտիկներէն ելած թունաւոր կաղերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու տենդից դեղն կը հնչէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կաղերու ազդեցութիւնը և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտակար առոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերոց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 168

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1889 Նոյեմբեր 2 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջ եկող շոգենաւուց երթեւեկութիւն.

Ժ. Վ. Թ.

2 15 Ենիմ. Մեգարդ. Պեցիւք. Թարպ. Ենիքէ Պօյաճ. Ր.-Հիսար (Արնաւուտգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
3 — Ենիմ. Մեգդ. Պեցյ. Թարպ. Ենիքէ. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար [Արնաւուտգիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթէ) 17
2 50 Ր. Ա. Գավագ Մեգդ. Պեցյ.ք. Թարապ. Պէյգօզ Գանտիլլի [Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղրդկցի. ուր. օրերը Վանիքէ. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պեշիք] 20
3 45 Ենիմ. Մեգարդ. Պեցիւք. Թարապ. Ենիքէ Ստէն. Միրկէն Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Արնվ. գիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. Ուրբաթ օրերը ժամ 3 30ին մեկնի) 21
4 45 Ենիմ. Մեգդ. Պեցյ. Թարպ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 33
6 — Ենիմ. Մեգդ. Պեցիւք. Թարպ. Ենիքէ. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք 25
7 — Ենիմ. Մեգարդ. Պեցիւք. Թարապ. Պէյգօզ Խաշպ. Ենիքէ. Միրկ. Գանլըճ. Ր. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնաւ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթագ. Գուզ. Պեշիք. Խուսկ. 2
8 15 Ա. և Ր. Գավագ Ենիմ. Մեգարդ. Պեցյ. Թարպ. Ենիքէ. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք. 21
10 — Մեգարդ. Պեցյ. Թարապ. Ենիքէ. Միրկ. Ր. Հիսար Արնաւ. Օրթագ. Պեշ. 34
10 20 Գանտլ. Չէնկ. 28
11 — Գուրչ․էն ուղղակի կամուրջ (Բացի Ուրբաթէ) 19

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 — Պեշիք. Օրթագ. Գուր. Արնավուտ ք. Պէպէք Ր. Հիսար Ենիքէ. Թար. Պեցյ. Մեգարդ. Ենիմ. 33
3 35 Գապաթ. Խուսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիքէ. Բաշգ. Պէյգ. Թարապ. Պեցյ. Մեգ. Ենիմահալլէ 2
4 20 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Ենիքէ. Թարպ. Պեցյ.ք. Մեգար. Ենիմ. 25
5 15 Խուսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթագ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլ. Միրկ. 20
6 — Գապաթ. Պեշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար Միրկ. Ստէն. Ենիքէ. Պէյգ. Թարապ. Պեցյ. Մեգր. Ենիմ. և Գավագներ 21
7 — Պեշիք. Խուսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Պէյգօզ Թարպ. Պեցիւք. 23
8 30 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Թարպ. Մեգար. Պեցյ. 34
9 30 Պեշիք. Օրթ. Արնվ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիքէ. Պէյգօզ Թարապ. Պեցիւք. Մեգարդ. Ենիմ. [Բացի ուրբաթէ] 21
10 30 Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Ենիքէ. Թարպ. Պեցիւքտէրէ. Մեգար. Ենիմ. 18
11 20 Ենիքէ. Թարպ. Պեցյ. Մեգդ. Ենիմ. 21
11 35 Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ստէն. Ենիքէ. 19

Կամուրջէն Արնաւուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 45 Ուղղակի Պէպէք (Ուրբաթ օրերը 4ին) 23
4 15 Ուղղակի Պէպէք (Բացի ուրբաթէ) 28
9 55 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վոսփոր եզերք շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
10 30 Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվտ. Պէպէք 2
11 15 Գապ. Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնավ. Պէպէք Ր. Հիսար. Պօյաճքէ. 28
11 40 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պէպէք [Բացի ուրբաթէ] 25
12 — Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվտ. 2

Կամուրջէն Անատոլեան եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 50 Խուսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բաշգ. Պէյգ. 19
3 40 Ուղղակի Գանտիլլի [Բացի ուրբաթէ] 18
4 25 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ) 17
9 25 Պեշիքթաշ, Գուզկունճուգ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գավագներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշգ. Պէյգ. Թարապ. Մեգարդ. Գավագներ (Ուրբաթները Պեցիւքտ.) 17
10 40 Խուսկ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 19
10 45 Պեշիքթաշ Գուզկնճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պէպէք (Ուրբաթ օրերը Խուսկ. Գանտ. Վոսփորի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 33
11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշգ. Պէյգօզ (Ուրբ. օրերը 11 25) 23
11 45 Գապթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 34

Արնաւուտքէօյէն կամուրջ եկող շոգենաւք

2 15 Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. 2
2 15 Ենիքէ. Ստէն. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. 19
2 40 Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 19
3 10 Ր. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 25
3 15 Ր. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիքթաշ Գապ. 34
4 15 Ր. Հիսար Պէպէք Արվ. Գուր. Օրթ. Պեշ. (Բացի Ուրբաթէ) 23
4 45 Պէպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պեշիք. Գապ. (Ուրբաթ օրերը 4 30ին և Գապ. չպիտի հանդիպի) 28
10 50 Ր. Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 25
11 20 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուրբ.) 2

Անատոլեան եզերքէն կամուրջ եկող շոգենաւք

2 15 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. 33
2 20 Պէյգօզ Բաշգ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 23
3 — Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիքթաշ 28
3 30 Պէյգօզ Բաշգ. Չուպուգ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտլ. [Գանտլ. պիտի հղրդ. Ուրբաթ օրերը Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիք.) 20
4 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պեշիք. (Բացի ուրբաթէ) 18
5 — Գանտ. Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպ. Գուզկ. Խուսկիւտար (Բացի ուրբաթէ) 17
5 15 Պէյգ. Բաշգ. Չուպուգ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պեշիք 19
6 45 Միրկ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պեշիք. Խուսկ. 20
9 15 Պեցիւք. Թարապիա Պէյգ. Բաշգ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Խուսկիւտար 23

ԽՈՒՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Խուսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Խուսկիւտար	
— —	6 25 Պեշիք.	— —	— —
— —	7 5	*2 30 Պեշիք.	8 15
— —	8 5 Վ.ոսփ.	3 —	9 5
— —	8 20 Պեշիք.	3 50 Վ.ոսփ.	9 50
2 — *	9 —	3 45 Պեշիք.	10 10 Պեշիք.
2 30 Պեշիք.	9 30	4 15	10 30 Ֆէրպ.
3 —	10 — Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	10 40 Գզ.
3 30	10 20 Պեշիք.	5 15 Վ.ոսփ.	11 —
3 45 Ֆէրպ.	10 50	5 25	11 20 Ֆէրպ.
4 20	11 — Գուզկ.	5 45 Պեշիք.	11 20
4 50	11 10 Ֆէրպ.	6 15 Ֆէրպօթ	11 50
5 30 Ֆէրպ.	11 20	6 20	11 55 Գզ. **
5 35 Վ.ոսփ.	11 40	7 5	12 5
6 —	12 5	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Խուսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Խուսկիւտար	
— —	6 25 Պեշիք.	— —	7 5
— —	7 5	— —	8 15 Պեշիք.
— —	**8 — Վ.ոսփ.	2 35	9 5
2 15	8 20 Պեշիք.	3 50 Վ.ոսփ.	9 45
3 — Պեշիք.	9 — Պեշիք.	3 — Պեշիք.	10 10 Պեշիք.
3 40	9 30	3 45 Պեշիք.	10 30 Ֆէրպ.
3 45 Ֆէրպօթ	10 — Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	10 40
4 20	10 10 Պեշիք.	4 40	11 20 Ֆէրպ.
5 5	10 40	5 15 Վ.ոսփ.	11 20
5 30 Ֆէրպօթ	11 10 Ֆէրպ.	5 20	11 40
*5 35 Վ.ոսփ.	11 10	5 45 Պեշիք.	12 5
6	11 40	6 15 Ֆէրպօթ	— —
— —	12 5	6 20	— —

* Այս երթեւեկութիւն չրեից առներուն, և շաբաթ օրերը Գուզկ. չպիտի հանդիպի։
** Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՐԷՄ ԽՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 30 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 45 » » (կիր. օրերը ժ. 5 15)
10 40 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 25 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
3 — կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժ. 5)
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժամ. 10 30ին)

ԽՈՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓՈԽԱԴ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Խուսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 30 Խուսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Խուսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ (Ենի գիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի)
4 30 Սիրքէճիէն Խուսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Խուսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Խուսկիւտար
11 20 Գապաթաշէն Խուսկիւտար

* Այս երթեւեկութիւնք Նոյմ. 16էն վերջ տեղի չեն ունենար։
* Բաց ի Ուրբաթ օրերէն։

Ծան. —Օդը մէջտադատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ